

ek

ereszt
vanem
zer
az
ER
TROL

orthirek

Farmer szövetségi
stíből jelentik: A
bbizottsági ülésén
Farmer szövetségi
gedély nélkül Lon-
tállal fejbontják.
ulságosan sok gya-
gy Peter Farmer
ucurestiből, tehát a
utazásával már fel-

román válogatott
estiből jelentik: A
román-svéd mér-
zőlág a román szö-
hog az 1936 má-
stiben.

omania. A mai nap
Woggenhuber Fe-
a sportársadalom
smer. A kivételes
egész Európában
nek és aki vala-
ócsapat edzője volt
ának edzői teendőit
pillanatban a meg-
yesület között még
emény meg van ar-
nem lesz szükmarku
sságu edzői kérdést
megoldja.

marsall
készül

Rador.) Von Mac-
lyamán a magyar
lógatást tegyen
budapesti követe.
adjudtansa kisarik

egyetemi tanárt.
Pénteken délután
esti krematóriumban
a büntetőjog egye-
Többek között
hiszter is gyászbe-

ügyi miniszter. Bu-
ssu földművelésügyi
utazik, ahol három-
Távolítottán Cos-
helyettesíteni.

ési határidő. Bucu-
r igazságügyminisz-
költözködési határ-
bitása a mai na-
maradhat lakásában
tözködési határidőt

és Lapkiadó E. E.
Baron L. Pop 16.
-77.

Taxa po-
plátite in ad-
No. 224713/

Szerkesztőség
és kiadó

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

Diszkrét em.

10. Telefon:
Bavonta 110,
évre 600, egy
földre: Havor
félre 12, egy
detések díjsza
KELET az ei
dóság egyetlen
Cikkeink utánnyomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő Jánbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Milo 5.

Kedd, 1935. május 7.

5695. EV. | XVIII. EVF.
IJAR 4. | 100. SZÁM.

Picchusi győzelem

A vaidista Patria jelenti, hogy a „Román Front” döntő győzelmet aratott a vlasca-megyei Giurgiu városkában. Ez a választási siker — jelenti be a Patria — prológusa a numerus valachicus-mozgalom végső győzelmének, amely nem maradhat el, mert az egész ország a „Román Front” mellett van. Lehetőség, hogy a Patriának igaza van. Lehet, hogy az egész ország keblére ölelte a numerus valachicust.

A giurgiu eredményekből mindenestre: még nem derül ki ez a nagy győzelem. Négyezerháromszáz szavazat közül 2020 esett a kormánypártra, 1065 a vaidistákra és 682 a nemzeti parasztpártra. A Román Front tehát az össz-szavazatok egynegyedét érte el. Ez pedig még nem az egész ország.

Még csak Giurgiu városa sem. Holott, ha valahol egyáltalán, ugy Vlasca-megyében csakugyan joggal számíthatott győzelemre a numerus valachicus.

Ez a megye D. R. Ioanitescu választási kerülete. D. R. Ioanitescu pedig nemcsak demagógiájáról híres, hanem arról is, hogy csakugyan felülmulthatatlan kortes és választási propagandista.

Ebben a megyében a nemzeti parasztpárt tagozati vezetősége, egy kivételével, mindeztől vaidistának jelentette ki magát. Volt prefektusok, képviselők, szenátorok, az egész vezetőségi gárda valchicus-párti lett.

Ennek figyelembevételével a giurgiu eredmény határozottan szerénynek mondható.

Ha a szavazatok 25 százaléka már „prológus a végső győzelemhez”, mit szóljon a nemzeti parasztpárt, amely néhány nappal ezelőtt Arges megyében a szavazatok 60 százalékát hódította el?

A nemzeti parasztpárt vezetőinek elvesztése után is közel 700 szavazatot ért el Giurgiu-ban. Annak ellenére, hogy a párt választási jelét, a kört, D. R. Ioanitescu ügyes mesterkedéssel elorozta a nemzeti parasztpárttól.

Ez történt Vlasca megyében, a vaidisták egyik legrettegettebb választási erődítményében.

Ha a Patria ezzel beéri és ezt végső győzelemként könyveli el, nekünk nem lehet ellene semmi kifogásunk.

Két választás

A tegnapi nap folyamán két jelentős, teljes választás zajlott le Európa két országában.

Jugoszláviában országos választás volt, Franciaországban pedig a községek választották meg új tanácsosaikat.

A két választás közül kétségtelenül a franciaországi községi választások nyújtottak figyelemreméltóbb tanulságokat a világ eseményeit mérlegelő szemlélők számára.

A francia községválasztási választásokkal kapcsolatban minden országok fasisztái nagy reményeket tápláltak. Abban reménykedtek, hogy a francia községválasztási választásokon a szélsőjobb oldali jelöltjei kerülnek be majd túlsúlyban a községi tanácsokba s megkezdhetik azokban korrump és bomlasztó munkájukat.

Ezek a reménységek a legkisebb mértékben sem váltak valóra.

Franciaországban az erőviszonyok nem toltódtak el lényegesen, sőt az ország igazi progresszív pártjai teljes egészében megtartották pozícióikat s a választási küzdelemből a radikális szocialisták, a szociáldemokraták, a kisebb szocialista pártok és részben a kommunisták kerültek ki, ha nem is abszolút, de relatív többséggel.

Azok a fasiszta elemek tehát, amelyek minden reményüket, főleg a latin országokban abba fektették, hogy rövidesen Franciaország is rátér a fasiszálódás útjára, csalódtak.

A francia tömegeknek, sőt magának a francia polgárságnak is — úgy látszik — nincs szüksége a fasiszmusra, irtózik az elnyomás szellemétől, jöjjön ez akár alulról, a lumpenproletáriátus tömege felől, akár a felsőbb tízezrek reakciós köréből.

Abszolút többséget kapott a kormánylista a jugoszláviai választásokon

Macek ellenzéki listája 50 mandátumot kap. A többi ellenzéki pártok nem jutnak be a parlamentbe

Belgrád, május 6. Tegnapi reggel hét órákor az egész országban megkezdődtek a szkupcsina 368 mandátumára kiírt választások. Négy listán 1970 jelölt küzdött a mandátumokért.

A választás rendben és csendben folyt le az egész országban. Délután 6 órákor megkezdték a szavazatok összeszámolását. Az ideiglenes eredményekből kitűnik, hogy a kormánylista Jefticsel az élén, abszolút többséget ért el, ami 300 mandátumot biztosít a parlamentben. Az ellenzéki lista, amelynek élén Macek állt, ugy látszik nem kap többet 50 mandátumnál. Belgrádban a kormány 32 ezer, az egész ellenzék kilencezer szavazatot kapott, úgyhogy a főváros öt mandátumát a kormánypárt kapja. Az eddigiekből azt hiszik, hogy Ljotics és

Maximovics listái nem kerülnek be a szkupcsinába, mert nem érik el a minimum ötezer szavazatot. Jugoszlávia egész területén a lakosság ünnepli Jeftics sikerét, akit a legméltóbbnak tartanak arra, hogy a jugoszláv állam egységét kifejezze.

Belgrádi hírek szerint a kormány győzelme Laibachban 95, Cetinjében 90, Nisben 80, Serajevóban 60 százalékos.

Dacára a Davidovics—Macek—Spaho—Ioanovics ellenzéki koalíciónak, Jefticsnek alig két hónap alatt sikerült ujjszervezni a néptömegeket és 2.1 arányban megszereznie a győzelmet. A kormányelnök listája az egész országban kb. 1.640.000 szavazatot kapott, míg a koalíciós ellenzékre csak 900.000-en szavaztak. Csak néhány megye eredménye hiányzik még, ami nem módosíthatja az eredményt.

Goga és Tilea a jobboldali pártok fuziójáról tárgyaltak Bucurestiben

Hír az averescanusok és a georgisták fuziójáról. Mérsékelt sikerrel szerepeltek a vaidisták a vlasca-megyei községi választásokon

Titulescu visszaérkezett az országba

Bucuresti, május 6. Titulescu ma délben 12.50 órákor feleségével együtt Sinaia-ba érkezett. A pályaudvarról a külügyminiszter egyenesen a Foisor-kastélyba ment, ahol az uralkodó vendéglátó látta ebédre, majd audienciára tartotta magánál. Titulescu részletesen beszámolt a királynak külföldi utjának eredményeiről. A külügyminiszter még a délután folyamán a fővárosba utazik. A szintén Sinaia-ba érkezett Inculet belügyminisztert az uralkodó magánál tartotta dezsónére.

Paul Boncour volt francia miniszterelnök holnap reggel 11 órákor lépi át a határt Jimbolionál és este 11.45 órákor Bucurestibe érkezik, ahol nagy fogadtatást készítenek elő számára.

Goga—Vaida közeledés

Bucuresti, május 6. Giurgiu-ban tegnap városi tanácsot választottak. 4341 szavazó adta le szavazatát, 130-at megsemmisítettek. Az eredmény: liberálisok 2020, vaidisták 1065, nemzeti parasztpárt 682, georgisták 244, go-

A francia községi választások kétségtelenül mintegy preludiumai voltak az elkövetkezendő országos választásoknak s így azt a megnyugtató impressziót nyújtják, hogy az országos parlamenti választások sem fognak különösebb eltéréseket hozni Franciaország kül- és belpolitikai életében.

A jugoszláviai választások, amelyek Jeftics kormánylistájának hozták meg az abszolút többséget, már nem nyújtanak tiszta képet a jugoszláviai tömegek igazi hangulatáról.

A kormány győzelme előrelátható volt, hiszen a tömegekhez legközelebb álló és legnépszerűbb pártok egyszerűen nem vehettek részt a választási harcban.

Macek horvát ellenzéki pártjának keser-

gisták 200. A kormány 24, a vaidisták 12 mandátumot kaptak. A Curentul írja, hogy a nemzeti parasztpárt kéri fogja a választás megsemmisítését, mert D. R. Ioanitescu, aki a Vaida-lista élén állt, a párt jegyét használta fel.

A Curentul szerint a vaidista körökben, mint a nemzeti agrárpártban is, mindinkább előtérbe nyomul a közlekedés terve, amely minden bizonnyal együttműködésre fog vezetni.

Goga ma a fővárosba érkezett, ahol egy napig tartózkodott, majd visszautazott Erdélybe. Rövid bucuresti tartózkodása alatt Goga lakásán megbeszélést tartott Tileával. A Curentul hangsúlyozza, hogy erre a találkozásra több Vaida-hívőnek ciuciai látogatása után került sor. Jólétesült körök szerint május 10 után a vaidisták és gogisták között tényleges együttműködés jön létre és a fuzió terve is felmerül.

Az Unversul szerint Averescu marsall és Gheorghe Bratianu Turnu-Severinben a két párt fuziójáról tárgyaltak. Az új pártnak a marsall díszelnöke, Bratianu tényleges ügyvezető elnöke lenne.

ves küzdelemmel megszerzett ötven mandátuma azt bizonyítja, hogy kevesebb terror és több alkotmányosság mellett — a demokráta és szociáldemokrata pártoknak a választásokon biztosított szabad részvételével — az új jugoszláv parlament képe lényegesen más lett volna, mint amilyen jelenleg lesz.

Jeftics kormánya kétségtelenül szabadabb légkört teremtett Jugoszláviában, mint az öt megelőző terrorisztikus kormányok alatt volt, de Jeftics uralma sem mondható a szó komoly értelmében demokratikusnak és így a tegnap lezajlott jugoszláviai választások eredményei csak halvány képét tükrözik vissza annak a tényleges, reális hangulatnak, amely a jugoszláviai testvéreink és társadalmi osztályok körében uralkodik.

VILAG TUREK

Uj valutapolitikára van szükség

Irta: Sir Walter Layton,

a Népszövetség gazdasági tanácsának tagja

A nemzetközi kereskedelem olymértékbenösszecsugorodott a jelenlegi válság folyamán, amely meghaladja az összes háborúelőtti válságok mértékét. A technika és a hitel mechanizmusának fejlődése, melyek előmozdították a civilizáció fejlődését, egyúttal a depresszió kimélyítéséhez is hozzájárult akkor, midőn a kereskedelmi forgalom csökkenni kezdett. Az utóbbi években a kereskedelmi nehézségek fokozódása még hangsúlyozottabb lett a valutapolitika következtében.

A valutapolitika egyáltalában nagyon kevésbé ismert tudomány. Az emberi tudomány olyan területét képezi, amelyen még felderítő uton jár a kutató elme és amely évről-évre újabb meglepetéseket és tapasztalatokat hoz.

Angliában a háboru után nagy erőfeszítések történtek a fontnak háborúelőtti paritáson való revalorizálása érdekében és tíz éven keresztül a kereskedelem és a hitelkihelyezések a deflációs politika hatása alatt állottak. Az erőfeszítéseket nem koronázta siker, de a tapasztalat megtanította az angol kormányokat arra, hogy hagyjanak fel minden újabb deflációs kísérlettel.

Amíg az angol kormány pénzügyi politikája a font revalorizálását szorgalmazta, a háboruban résztvevő európai államok inflációs perióduson mentek keresztül, amely az illető országok valutáinak csökkenését, sőt egyes helyeken a valuta árfolyamának teljes összeomlását vonta maga után. Ezekben az országokban a közvélemény a maga tapasztalatai alapján az újabb devalorizálások ellen foglalt állást.

Midőn a világválság kirobbant, ezek az országok a deflációs politika útjára léptek, hogy valutájuk aranyértékét fenntartsák, annak ellenére, hogy az angol fontot és a dollárt az illető országok kormányai leértékelték. Nem tartották többé tiszteletben az aranystandard klasszikus hagyományait, mert ez maga után vonta volna azt, hogy nem tudtak volna megbirkózni az alacsony árfolyamu valutával rendelkező országokból jövő árubehozattal. A behozattal ilyen formában való emelkedése maga után vonta volna az arany kivonulását is ezekből az országokból. Kontingentálás és behozattali tilalmak útján lecsökkentették tehát importjukat és kli-ring-egyezmények útján vágtak előbe az arany-exportnak. Ilyenformán sikerült valutáik árfolyamát fenntartani, ez azonban ugy azon országok, mint az egész világ kereskedelmének rovására ment és csak jobban elmélyítette az általános nyomort.

Ezzel szemben az angol font leértékeldése nem vont maga után inflációt. A költségvetési egyensúlyt gondosan fenntartották és az angol kormány továbbra is engedélyezte a külföldi árubehozattal, amelyre csak mérsékelt tarifák alkalmaztak. Ennek az ellentétes politikának az eredménye tükröződik vissza a világkereskedelmi statisztikájában. Anglia behozattala jóval nagyobb volt, mint kivitele és külkereskedelmi mérlege 1934-ben 285 millió fontos passzívát mutatott. Ezt a passzívát mindenesetre ellensúlyozzák azok a jövedelmek, amelyek fölött Anglia a külföldi investícióiból, hajózásiából és különböző „láthatatlan” exportokból kifolyólag rendelkezik.

Franciaország viszont, a másik nagy európai hitelező nemzet, tízmilliárdos külkereskedelmi mérlegét ötmilliárdra csökkentette le 1914-ben, míg Amerika, a világ-

háboru utáni pénzügyi élet nagy centruma 225 millió dolláros külkereskedelmi főlöseget (1933) 479 millió dollárra fokozta 1934-ben. Nem csoda tehát, ha a francia frankkal és dollárral szemben mutató nagy kereslet mellett az angol font értéke csökkent.

Ma Európában két kategóriába oszlanak az országok. Az egyik fel van készítve arra, hogy letérjen az arany alapról, de igyekszik úgy a kivitelét, mint a behozatalt fokozni. A másik kitart az aranyalap mellett, de lecsökkentette úgy a kivitelét, mint a behozatalt. Ha valamely valuta árfolyama fenntartható volna, az aranyalaprak megfelelően és a külkereskedelem megszorítása nélkül, úgy nyilván mindenki ezt a politikát folytatná. Ha azonban a valuta stabilitása nem biztosítható másképpen, mint a külkereskedelem megszorítása útján, úgy ez a politika nem-e fog újabb nehézségeket előidézni?

Az árfolyamok mai bizonytalansága az arany nemállandóságának visszatükröződése. Az arany árukat illetően kétségbeesetten bizonytalan értékűvé vált. 1931-től kezdődően a font-árak megőrizték stabilitásukat, az aranyban kalkulált áruk értéke azonban állandóan csökkent. A hat év előtti helyzethez viszonyítva az arany három és félszer több búzát, két és félszer több lisztet és árpát, kétszerannyi ökröt és juhot, kétszerannyi fűszert és cukrot, két és félszer annyi vajot, 70 százalékkal több vasstravert, kétszerannyi gyapotruháat és két és félszerannyi szövetet lehetett vásárolni.

Nincs olyan áru, amelynek értéke aranyban kalkulálva lecsökkent volna. Az árfolyamok stabilizálása kétségtelenül kívánatos, de ha ennek arany alapon kell megtörténnie, ugye-nugy meg kell találni magának az arany értékének stabilizálásához vagy legalább is ingadozásainak limitálásához szükséges eszközöket.

Az utóbbi évek tapasztalata arra tanít, hogy valamely valuta árfolyamának aranyban kifejezett csökkenése nem jelent egyúttal inflációt is. A bankpóré felhasználásával előidézett infláció katasztrofálisabbá válhat bármely országban és feltétlenül maga után vonja előbb, vagy utóbb a valuta árfolyamának ellenemőrizhető és fenntartható csökkenését. Valamely valutát devalorizálni lehet azonban infláció nélkül is. Ebben az esetben a leértékelés mértéke könnyen kontrollálható.

Európának ma fel kell ismernie a tényeket. A költségvetések kiegyensúlyozandók, a belső és nemzetközi kereskedelem helyreállítandó, a gazdasági katasztrófát el kell háritani, nehogy politikai összeomlásokhoz vezessen. Ecélből az árfolyamok stabilitására van szükség, de nem aranyban, hanem árukban és kereskedelemben kifejezett állandóságra. Ez az állandóság ma már csak azokban az országokban található, amelyek letértek az arany alapról.

Ha valamely ország valutája árfolyamát leértékeli, úgy az átmeneti intézkedéseket természetesen nagy körültekintéssel kell fogantatni. A fő az, hogy ésszerű költségvetési egyensúlyt teremtsenek. Az áru-csere ellenőrzése csak addig lesz szükséges, amíg a külföldi követelésekből származó számlák le nem likvidálódnak. A cél az kell hogy legyen: a valuta árfolyamát fokozatosan olyan alapra helyezni, amelyet a szabad forgalomban minden erőszakkal intézkedés nélkül fenn tudnak tartani s amely mellett a termelő mentesítve lesz külkereskedelmi és hitel-megszorításoktól. Ausztria pénzügyeinek alakulása, amelyet a Népszövetség pénzügyi bizottsága ellenőríz, beszédes példát szolgáltat erre vonatkozólag. Mert nincs semmi értelme annak, hogy valamely ország fenntartsa valutájának árfolyamát, ha ugyanakkor nem tudja kereskedelmét is fenntartani.

Építkezési anyagraktárak felügyelése!

Mész!

I. oszt. jól kiégetve, fehér, darabos kő- és portmentesen — vagon és fúvógótelekben — legutányosabban és prompt szállít

HÄNDLER LAJOS

Babeni

Gara: Băbeșeni, linia Dej—Jibou, jud. Salaj. Privát elhelyezésnél pl. templom, iskola, lakház, stb. közvetítők díjazva.

Nem hoztak lényeges eltolódást az erőviszonyokban a franciaországi községi választások

A radikális szocialisták és kommunisták megtartották összes eddigi pozícióikat. Párizsban 53 szekcióban lesz pótválasztás

Párizs, május 6. A hónapok óta nagy propaganda-hadjáratral előkészített francia községi választások tegnap zajlottak le. A választáson 30.814 községben 180.000 jelölt küzdött 450.000 községi tanácsosi mandátumért. Az éjjel folyamán kiadott választási statisztikából az tűnik ki, hogy a választások eredményei nem hoztak lényeges változást a múlttal szemben. Párizsban 37 végleges eredményt értek el, míg 53 helyen pótválasztásra lesz szükség. Az ország többi részében 73 községből érkezett eredmények arra mutatnak, hogy a független radikálisok,

radikálsocialisták, baloldali republikánusok és kommunisták megőrzik régi helyzetüket, míg a szocialisták 2 községet vesztenek.

Ujabb jelentés szerint a községtanács választások eddigi eredményei a következők: A demokrata köztársaságiak szereztek 61, a baloldali köztársaságiak 62, a független radikálisok 22, a radikálsocialisták 83, a köztársasági szocialisták 18, a francia szocialisták 8, a szociáldemokraták 71 s a kommunisták 33 községben többséget.

Alfred Rosenberg „korunk zavaros-lejü lovagjainak” nevezi a keresztényeket

A náci-ideológus megvédi elméletének „tudományos” értékét a támadásokkal szemben

Berlin, május 6. Alfred Rosenberg, a nemzeti szocializmus „ideológusa”, „Korunk zavarosfejü lovagjaihoz” címen könyvet adott ki, amelyet egyházi körökben a katolicizmus, főleg a német katolikus egyház ellen intézett éles támadásnak minősítenek. Bár Alfred Rosenberg komoly szerepet tölt be a nemzeti szocialista pártban, a könyvet mint magánember adta ki és előszavában meg is állapítja, hogy a „A huszadik század mítoszai” c. könyvének tudományos értékét akarja a könyvben megvédeni.

A „Huszadik század mítoszai”, mint ismeretes, annakidején forradalmi hatást váltott ki a nemzeti szocialista tömegekben. A keresztényellenes áramlat egyre erősödött az országban, amivel szemben a katolikus egyház számos röpiratot, broszúrát és könyvet adott ki, Alfred Rosenberg új könyvében a következő formában indokolja álláspontját:

„A római katolikus egyház magatartását azzal jellemeztem, hogy a vad népek

„varázslójának” szerepét tölti be. Katolikus körökben ezt a megállapítást rossznéven vették, holott a valóságban ez a vélemény nem rágalom. Ez csak a keleti népek hitére jellemző. A római katolikus hit azt is hiszi, hogy varázslat segítségével csodákat művelhet a természet törvényeivel szemben. Az európai német ember azonban a természet törvényét a legnagyobb csodának tekinti. Nincs szüksége arra, hogy egy-egy epileptikus meggyógyításával vagy víziókkal értesse meg a természet nagyságát. A kelet csodatevői és varázslói azt hitték, hogy mágikus formulákkal vagy varázslatokkal befolyásolni tudják Istent vagy a természet erőt.”

Alfred Rosenberg könyve éles támadásokat intéz Faulhaber bíboros és a német katolikus egyház ellen, amely bár csak a hívőknek egészen kis tömeget koncentrálna, mégis az ország többségére akarja tükölni uralmát.

A hitlerista lapok nagy lelkesedéssel üdvözlik Alfred Rosenberg könyvét.

In contumaciam halálra ítélték Venizeloszt és Plastirasz tábornokot

Kondurosz és Tzanakakis tábornokokat is halálra ítélték Megroppant idegrendszerét pihenteti Párizsban Venizelosz

ATHÉN, május 6. (Rador.) A haditörvényszék Venizeloszt, Plastiraszt, Konduroszot és Tzanakakis halálra ítélte, továbbá 12 két évtől husz évig terjedő börtönbüntetést szabott ki. Az elítéltek között van Gonatos, valamint Venizelosz egyik fia. Tíz vádlottat felmentettek, akik közt szerepelnek: Kafandaris, Papanastasiu és Sofulism. Az elítéltek vagyonát az állam elkobozza.

Párizs, május 6. Venizelosz a fiaskóval végződött görög forradalom veterán spirítus rektora néhány napja Párizsba érkezett.

A párizsi lapok szerint az ősz krétai politikusi idegeit nagyon megviselte a sikertelen forradalom. Visszavonultan él a feleséggel párizsi magánházában és senkit sem akar fogadni. Legfőképpen elzárkózott az újságírók elől. Hiába próbálkoztak néhány lap munkatársa, a magánpalota kapuja nem nyílt meg előttük.

Európa egyik legöregebb politikusa nagyon is megbánhatta, hogy elhatározásával ellentétben és a világ nagy meglepetésére visszatért ismét a politikai életbe — írják a párizsi lapok. Ezért nem akarja fogadni az újságírókat és ezért fél minden

nyilatkozattól. Restelli talán beismerni a krétai „öreg ember”, hogy mégis jobb lett volna megmaradni előbbi elhatározása mellett. Elkerülhető lett volna ez a nagy vereség.

Az egyik párizsi napilap munkatársának azonban mégis nagynehezen sikerült kieszközölnie egy beszélgetést Venizeloszsal. Venizelosz semmitmondó válaszokat adott a hozzáintézett kérdésekre, sőt ugyan azt a választ többször is megismételte: mint magánember jöttem Párizsba, idegeimet pihentetem és nem politizálok.

Az újságíró végül utolsó kísérlettel Olaszországra tereli a beszélgetést. Venizelosz ezuttal nem tér ki a válasz elől.

Nem igaz, mintha az olaszok segítettek volna nekem. A görög forradalom nehe-

Védekezésül
öblítsük torkunkat

DIANA
szóborral

zebb megmozdulás volt. Nem volt szükség semmi, külső hatalom beavatkozására. Az egyetlen, amit tett nekem Róma, az abból állott, hogy Plastirasz tábornok barátomat feltartóztatták, amikor Brindisiumból hajóra akart szállni, hogy segítségemre jöjjön.

Ennyi volt minden, amit politikára vonatkozólag mondott. Az újságíró pedig azonnal fejezte be cikkét, hogy Venizelosz igazán nem keltette benne egy idegileg megviselt ember benyomását, aki minden összeköttetést megszakított a politikával és pártíveivel.

— Az az érzésem — jegyzi meg végül a francia lap munkatársa — hogy nem olyan embertől bucsuztam el, akinek befejeződött a politikai szereplése.

Ezerötszáz jegyző vár elhelyezésre

A jegyzők tiltakoztak a közigazgatási törvény ellen

Cluj, május 6. Vasárnap tartották meg Clujon kongresszusukat az erdélyi jegyzők, akik közül mintegy 300-an jelentek meg a kongresszuson. A résztvevők a lugoji, aradi és fogarasi jegyzőiskolák végzett növendékei, akiknek jórésze állástalan. A kongresszuson néhány közéleti egyéniség is részt vett. Victor Matea fejezte ki terjedelmes beszédében a jegyzők követeléseit. Az új közigazgatási törvény értelmében a jegyzők kiképzésére hivatott iskolák növendékeit nem helyezték állásukba, helyettük egyetemi végzettségű diplomásokat neveztek ki. Ez az állapot törvénytelen és súlyosan veszélyezteteti azoknak a jegyzőknek az érdekeit, akik az állami jegyzőiskolákban végezték tanulmányukat. A szónok követelte, hogy a jegyzőiskolák végzettjeinek és az egyetemeken abszolvenseinek egyenlő jogait elismerjék.

Mintegy 1500 jegyző vár elhelyezésre, ami annál is inkább megvalósítható, mert a régi királyságban rendkívül sok minden felkészültség nélküli hivatalnok tölt be jegyzői állást. Hosszas vita után a jegyzőkongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyben a közigazgatási törvény 128-ik paragrafusának módosítását kérte és pedig olyképpen, hogy a jegyző a belügyminisztérium fizetett alkalmazottja, aki havi díjazásán kívül utazási, lakás, világitási és fűtési illetményt kap. Az előléptetések minden 5 évben kell, hogy történjenek. A közigazgatási törvény 132 és 133 paragrafusainak teljes törlesztékérik a jegyzők és végül, hogy a diplomások helyett a kinevezéseknél az az 1500 diplomás jegyző jöjjön számításba, akik az állami jegyzőképző iskolákat végezték. A kongresszus azt is követelte, hogy a jegyzőket az állami tisztviselők státusába bekebelezék. Végül a megyei és állami tisztviselők CFR. kedvezménye ügyében fogadott el a kongresszus határozati javaslatot.

Brazília fokozza gyapotkivitelét. Londonból jelentik Brazília a kávéexport csökkenését a gyapotkivitel fokozásával kívánja ellensúlyozni. Az előző évben már harminc millió dollár értékű gyapotot vitt ki külföldre, szemben a korábbi évek egészen jelentéktelen exportmennyiségével.

Hogya lapból

Az A. B. C.-től

Bucuresti, május három nappal ezelő a piacon: Zorile (H lap vezetője: M. So kesztője, aki egy Adevurul kötelékéből új lapot indított. Az kedvelté vált és ne ért el. A lap prog szerkesztve és help szemmel láthatóan lást Ez év januárjábanul beszintette okait most öt hónap fel Socor új lapja, a Az A. B. C. vára mélyi, de főleg poli elmondja, hogy 19 D. R. Ioanitescu vor rel, akit legjobb és hitt.

— Az első pillana figyelmét arra — politikai lapot aka kevésbé olyant, amel szolgáltatás állana sem formálisan bizt fog beavatkozni a la ve, hogy „nem is a szerkesztőség”. Eg hogy szociálpolitikai kus magatartást tan munkaügyi miniszter lemében. Bár én jöv hozzá a társuláshoz, nek napi husz óra munkáját én végezt resztül, bár a lap felszerelések beszer kapcsolataimnak volt nitescuba vetett naiv társként vettem be az általa készített s hogy megnéztem vol tuótam, hogy banditá

— Az A. B. C. no és már az első napo sam nem tartja be s rel szemben sem, mi kalommal segitettem engem illetett mge. I zett kezdettől fogva nak irányára. Annak latába akarta állítani tan csatlakozott: a v Ez kísérlete meg ve ben állandóan ellensé sítottam, kezdve a h végezve a jobboldali magatartásán. Az első lajdonítottam különös álltam abban a remé nak megismétlődni. Vaída—Maniu konflikt vemberében akuttá minden áron vaidista má akarta átalakítan

Az új fosztja

Az „Angriff” a zsidó

Berlin, május 6. H lomban élnek a német már azt hitték, hogy hatnak életük újja ságok közepette, an hirdett ellenük a zsim. Hetek óta be hogy a készülő új fosztja a zsidókat az Ezt a verziót hivat érősitik.

Dr Frick birodalmi napokban nyilatkozta, hogy a következők között a köztársasági jogok feltételekhez kell kö közzét szerepel a hozzá tartozás is”. csak olyanok lehet

Hogyan lett egy demokratikus lapból a numerus valachicus-mozgalom szócsöve

Az A. B. C.-től a Frontul Romanescig. Socor főszerkesztő szenzációs leleplezései a bucaresti sajtóvilág kulisszatitkairól

Bucuresti, május 6. (Az Uj Kelet tud.) Három nappal ezelőtt új napilap jelent meg a piacon: Zorile (Hajnalhasadás) címmel. A lap vezetője: M. Socor, az Adeverul főszerkesztője, aki egy évvel ezelőtt kivált az Adeverul kötelékéből és A. B. C. cím alatt új lapot indított. Az A. B. C. rövidesen közkezdetté vált és negyven ezer példányszámot ért el. A lap progresszív szellemben volt szerkesztve és belpolitikai orientálódásában szemmel láthatóan Maniu mellett foglalt állást. Ez év januárjában az A. B. C. váratlanul megszűntette megjelenését, amelynek okait most öt hónapos hallgatás után tárja fel Socor új lapja, a Zorile hasábjain.

Az A. B. C. váratlan megszűnésének személyi, de főleg politikai okai voltak. Socor elmondja, hogy 1934 márciusában társult D. R. Ioanitescu volt munkaügyi miniszterrel, akit legjobb és legodaadóbb barátjának hitt.

A közös ló háta

Az első pillanattól kezdve felhívtam figyelmét arra — írja Socor —, hogy nem politikai lapot akarok szerkeszteni, mégkevésbé olyant, amely bármely politikai párt szolgálatában állna. Volt barátom és társam formálisan biztosított arról, hogy nem fog beavatkozni a lap irányításába, kijelentve, hogy „nem is akarja tudni, hol lesz a szerkesztőség”. Egyetlen kérése az volt, hogy szociálpolitikai téren a lap demokratikus magatartást tanúsítson, az ő állítólagos munkaügyi miniszteri tevékenységének szellemében. Bár én jóval több pénzzel járultam hozzá a társuláshoz, bár a lap beszerzésének napi husz órai elfoglaltságot igénylő munkáját én végeztem nyolc hónapon keresztül, bár a lap nyomdájához szükséges felszerelések beszerzése ugyancsak az én kapcsolataimnak volt köszönhető, D. R. Ioanitescu cuba vetett nagy hitetben 50 százalékos társként vettem be az üzletbe és aláírtam az általa készített alapszabályokat anélkül, hogy megnéztem volna a papirokat. Nem tudtam, hogy banditával van dolgom.

Az A. B. C. november 8-án jelent meg és már az első napokban kiderült, hogy társam nem tartja be szavát egy olyan emberrel szemben sem, mint én, aki megannyi alkalommal segítettem. Bár a lap irányítása engem illetett meg. D. R. Ioanitescu igyekezett kezdetben fogva befolyást gyakorolni annak irányára. Annak politikának a szolgálatába akarta állítani, amelyhez később nyilatkozott: a vaidista politika irányába. Ezt kísérlete meg velem, ki Vaidával szemben állandóan ellenséges magatartást tanúsítottam, kezdve a lupényi zavargásoktól és végezve a jobboldali irányzatokkal szembeni magatartásán. Az első surlódásoknak nem tulajdonítottam különösebb fontosságot. Ellenálltam abban a reményben, hogy nem fognak megisméltódni. Amikor azonban a Vaida—Maniu konfliktus az elmúlt év novemberében akútá vált, D. R. Ioanitescu minden áron vaidista propaganda orgánummá akarta átalakítani az A. B. C.-t. Eless

ták zajlottak le közöttünk, a demagóg nem egyszer krokodil-könnyeket ejtett, hogy ékeppen hasson reám.

Verba volant...

Eközben levelet kaptam a lap egyik olvasójától, aki azt a kérdést tette fel, hogyan állhatok én társas viszonyban egy bordélyház-tulajdonossal? Az olvasó leírta, hogy mi történik a Băiia Eforia fürdőben, amely éjjel is nyitva áll „vidékiek” számára. Elhatároztam, hogy szakítani fogok társammal. December 18-án beszéltem D. R. Ioanitescuval, kifejeztem előtte a helyzetet és kértem, hogy vagy ő váljon ki és ebben az esetben én kártalanítom, vagy pedig fizessen ki ő engem, ugyanolyan feltételek mellett. Gondolkodási időt kért és másnap közölte velem, hogy ő lép ki a társulásból. Szóbeli megállapodást kötöttünk, amelyet nem akart írásba foglalni, mondván, hogy erre csak külföldi utjáról való visszatérése után fog sor kerülni.

1935 január 15-én D. R. Ioanitescu visszaérkezett a fővárosba. Ismét tárgyalni kezdünk és ekkor megértettem, hogy miért nem akarta megállapodásunkat papírra vetni. D. R. Ioanitescu a megállapodott feltételek abszurd módosítását követelte és közbiztosan, hogy január 25-re egyébként is össze van hívva a vállalat közgyűlése. Ekkor azután minden világos lett számomra. A Monitorul Oficial december 23-i számában, négy nappal a kettőnk között létrejött megállapodás után, melynek értelmében kiválik a társulásból, D. R. Ioanitescu összehívatta a rendkívüli közgyűlést az én tudtom nélkül. Ahhoz, hogy a közgyűlésben résztvehessek, tíz nappal annak előtte letétbe kellett volna helyeznem a részvényeimet. A közgyűlés összehívását pedig január 17-én, tehát 8 nappal a közgyűlés előtt közölte velem az én jóbarátom, amikor már minden késő volt. A rendkívüli közgyűlés más igazgatósági tanácsot választott, amelyben én már nem szerepeltem.

A. B. C.-ből Frontul Romanesc

Ezt a csomót ketté kellett vágni. Másnap már nem jelentettem meg a lapot. El kellene mondanom még azt is, hogyan akart D. R. Ioanitescu még ötszáz részvényt megszerezni magának, hogy 60 százalékos többséget szerezzen és így mint a lap egyedüli ura, azt a maga politikájának szolgálatába állíthassa. Ma a vállalat, amelyhez 80 százalékosan én járultam hozzá, amelyet én teremtettem meg, egy nimand kezében van. Az A. B. C. meghalt. Senki fel nem támaszthatja többé. Az A. B. C. én voltam, az én lelmem, az én eszmem! Megkísérelték a Frontul Romanesc kiadásában lekiporozni a lap sikerét. A közvélemény azonban a megérdemelt megvetéssel fogadta őket. Eddig Socor szenzációs leleplezése. Az A. B. C. nyomdája a vaidisták kezei közé került, akik ma a numerus valachicus mozgalom bucaresti hivatalosát állítják elő benne.

Ön az ARCÁRA és KEZEIRE mindig a legnagyobb figyelmet fordítja. De törődik-e eléggé A SZÁJÁVAL?

Az ajk az előtere az ember egész szervezetének. A fogus, ráncával és zugaival az a hely, amely a baktériumok növekedését és szaporodását a legkedvezőbbben elősegíti. A száj tisztasága tehát nemcsak a szépérek kérdése, mert összefügg a test általános egészségével.

AZ ODOL-SZÁJ-VIZ az ODOL-anti-szeptikumon kívüli Mirhakivonatot is tartalmaz. Ezt a szert emberemlékezet óta sikerrel használják a fogak megőrzésére és a foghús vérzésére ellen.

A világszerte híres Odol-szájviz megadja Önnek a lehetőséget, hogy alaposan és teljesen megtisztítsa a száját, megszüntesse a tisztátalan lehelletet, ami az ételleknek a gyomorban és a szájüregben történő erjedéséből származik. Alaposan megtisztítja a fogak közötti részeit is.

ODOL SZÁJVIZ

Sztrájkra készülnek a bucaresti orvosok

A 700 lejes fizetéssel működő orvosokat álláshalmozóknak minősítették, mert a minisztériumokban is munkát vállaltak. A büntetőtörvénykönyvet módosítják, mert abban sérelmek vannak az orvosokai illetőleg

Bucuresti, május 6. A főváros orvosi körében hetek óta erőteljes mozgalom folyik, amely már a közeljövőben kirobbanó sztrájkhoz vezethet. A bucaresti orvosok körében olyannagymérvű a szegénység és a nyomor, hogy a kórházak orvosi ügyosztálya kenyerrel maradjon, ha a minisztérium nem utalja ki rendes időben a fizetéseket. Doktor Ygre, az Adeverul és Dimineata orvosszakértője, aki mint orvos is, tudományos író is, egyik a bucaresti tudományos élet jeleseinek, a Dimineata tegnapi számában érdekes cikket írt erről a kérdéssről.

„Nincs még egy hivatásos szövetkezet, amelyet jobban kihasználtnak, mint a bucaresti orvosokat. A nagy szolgálatokat, amelyeket ezek az orvosok és ezen keresztül a lakosságnak tesznek, az Eforia nevű szegény fizetésekkel honorálja. Vannak a fővárosban nagy tudományos hírnévvel és népszerűséggel rendelkező orvosok, akiknek az Eforia havonta 700 lejt fizet.

Az Eforia úgy adja ezt az összeget, mint valami baksisfélt vagy pedig mint a villamosköltség megtérítést. Most aztán jött a minisztérium, amely redukált költségvetéssel dolgozik és megállapította, hogy ezek az orvosok álláshalmozók. Mert azon kívül, amit pl. a közoktatásügyi minisztérium a laboratóriumokban dolgozó orvosoknak fizet, ezek még 700 (hét száz) lej „fizetést” is kapnak az Eforiától.

Angheliescu miniszter, akinél Marius Georgescu szenátor az orvosok érdekében járt, kijelentette, hogy nincs mit tennie: rendelet lapott a pénzügyminisztériumtól, hogy alkalmazza az álláshalmozás elleni törvényt. Az orvosok többszöri közbenjárására a miniszter haladékot adott, tanulmányozta a

kérdést, de végül is a két minisztérium közötti tárgyalásoknak az lett az eredménye, hogy a törvényt mégis szószertint kell alkalmazni.

Dr. Marius Georgescu a pénzügyminisztériumnál is eljár az orvosok érdekében, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy a 700 lejes díjazás nem tekinthető fizetésnek, így hát nem volt indokolt a közoktatásügyi minisztérium részéről, hogy azt alkalmazott orvosokat emiatt, mint álláshalmozókat, menessék. Hasonlóképpen igaztalanoknak tartották az elbocsátásokat dr. Costinescu egészségügyi miniszter és dr. Gane államtitkár és így most rövidesen revizió alá veszik a kérdést. A főváros orvosai azonban a legnagyobb felháborodással tárgyalják az ügyet és nem valószínű, hogy ebben a kérdésben az orvosok sztrájkmozgalomra szánják rá magukat.

Annál is inkább, mert az orvosi karnak még számos más sérelme is van, különösen a rendelkezések miatt, amelyek az új büntetőtörvénykönyvben foglaltak benn. Az orvosok éles tiltakozására már a parlament módosította a törvénynek néhány paragrafusát, de a további követelések elérésére az orvosok a végső eszközhöz: a sztrájkhoz fordulnak. Különösen azt a paragrafust kifogásolják az orvosok, hogy a törvény szerint az orvost, amennyiben hivatásában szabálytalanságot követ el (emberölést, súlyos testi sértést, stb.), el lehet tiltani hivatása gyakorlásától.

Dr. Pop Valer igazságügyminiszter ebben a kérdésben a Zorile munkatársának nyilatkozatot adott és kijelentette, hogy lehetséges, hogy az orvossztrájkot megelőzendő, a büntetőtörvénykönyvet módosítani fogják.

Az új német alkotmány megfosztja a zsidókat állampolgári jogaiktól

Az „Angriff” a zsidóságra hárítja a felelősséget minden zsidóellenes rendszabályért

Berlin, május 6. Hetek óta mély aggodalomban élnek a németországi zsidók. Már-már azt hitték, hogy nyugodtan hozzáláthatnak életük újjáépítéséhez az új adottságok közepé, amikor újabb hadjáratot hirdettek ellenük a nemzeti szocialista rezsim. Hetek óta beszélnek Németországban, hogy a készülő új német alkotmány megfosztja a zsidókat az állampolgári jogoktól. Ezt a verziót hivatalos körökben is meg erősítik.

Dr. Frick birodalmi belügyminiszter a napokban nyilatkozatot adott a Berliner Nachtauge munkatársának és többek között a következőket mondotta: „Az állampolgársági jogok megadását bizonyos feltételekhez kell kötnünk. Ezen feltételek között szerepel a német néphez való faji hozzátartozás is”. Ami azt jelenti, hogy csak olyanok lehetnek jogszertű állampol-

gárok a Harmadik Birodalomban, akik faj-németek. Nemárják az zsidókat nem illet meg ez a jog az új német alkotmány rendelkezései szerint.

Az Angriff legutóbbi számában bejelenti, hogy rövidesen újra alkalmas lesz behatóan foglalkozni a zsidókérdéssel, ami nyilván a készülő alkotmánytervezettel és a zsidók alkotmányjogi helyzetével függ össze.

„A német zsidók — írja — az Angriff — látszólag tartózkodó magatartást tanúsítanak, külföldi hitorsosaik azonban erősen agítálnak az új Németország ellen. Minden rendszabályért, amit esetleg a zsidók ellen fognak foganatosítani, a zsidóság viseli a felelősséget. Mi világosan meghatároztuk álláspontunkat. A további fejlődés egyedül maguktól a zsidóktól függ.”

kezesül munkunkat

Nem volt szükség beavatkozására. kem Róma, az absz tabornok baránikor Brindisium-hogy segítségem-

mit politikára vo- ujságiró pedig az- gy Venizelosz ig- gy idegileg megvi- aki minden össze- a politikával és

jegyz meg végül sa — hogy nem m el, akinek befe- plése.

gyző vár ésre

a közigazgatási ilen

ap tartották meg z erdélyi jegyzők, z jelentek meg a ok a lugoji, aradi z végzett növend- alan. A kongressz- gyénység is rész- ki terjedelmes be- seit. Az új köz- ben a jegyzők ki- növendőket nem tük egyetemi vég- eztek ki. Ez az ál- yosan veszélyeztet- érdekeit, akik az végezték tanulmá- lta, hogy a jegy- és az egyetemek gait elismerék.

elhelyezésre, ami tható, mert a régi k minden felké- tölt be jegyzői a jegyzőkongressz- ogadott el, amely- 128-ik paragrafuz- pedig olyképpen. isztérium fizetett azásán kívül uta- flütési illetményt den 5 évben kell. gazgatási törvény teljes törleszté ké- gy a diplomások az 1500 diploma- akik az állami ttek. A kongressz- a jegyzőket az a kebelezékek. Vé- sztviselek CFR- ott el a kongressz-

vitélet. Londonból rt csökkenését a kívánja ellensu- ar harminc millió vitt ki külföldre. sszen jelentékelem

SPORT

Meglepetések fordulója a Nemzeti Bajnokságban

A Ripensia pontot adott le a CFR-nek, a Kinizsi a Juventusnak. Szerencsés Crisana, megérdemelt NAC győzelem

Cluj, május 6. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság vasárnapi teljes fordulója rácsófolta a papírmárát. Bár az eredmények egyrésze közel jár a realitáshoz, másrésze az erőviszonyok alapján nagy meglepetésnek számít. A forduló legnagyobb meglepetését a bucaresti CFR—Ripensia találkozó eredménye hozta. A vasutascsapat pontot vett el a profiktól, Nemkevesébe szolgált meglepetésszerűen a Crisana győzelme a tudásban fejlettebb Unirea Tricolor fölött, aminek értékét növeli, hogy a meccs a bucarestiek hazájában zajlott le. Kétségtelen értékes győzelemnek számít a NAC diadala a Venus fölött, ez azonban a helyezések és mai helyzet alapján előrelátható volt. Derekas munkát végzett a Juventus Timisoaran, ahonnan a saját hazájában félelmetesnek tartott Kinizsitol pontot vett el. Az Universtitea és Romania az erőviszonyoknak megfelelőleg megerősítés nélkül vették el a pontokat gyengébb ellenfeleiktől. Eredmények:

Romania—AMTE 4:1 (1:0)

Cluj, május 6. (Az Uj Kelet tud.) A Romania csapata nem volt nehéz helyzet elé állítva a gyenge játékerőt képviselő aradi munkásccsapatot szemben, amely stílusosan játékaival igazolta, hogy utolsó helyezése nem irreális. A cluji csapat a győzelmet megérdemelte és ha csak egy jó lövésáttárral rendelkezik, nagyobb győzelmet is arathatott volna. A csapat legjobb része ezúttal is a védelem volt, amelyben különösen Muntean eszes játéka tűnt ki. A csatársorban egyedül Farkas játéka volt elfogadható, ő azonban tuzásbavitt drilbljeivel néha ártott, míg izléstelen faultjaival sokat vont el a csapattal szemben megnyilvánuló szimpátiából. Az AMTE-ban Szaniszló II játéka emelkedett ki, egyedül azonban alig csinálhatott valamit, annál is inkább, minthogy kettőzött őrség vigyázott rá. A szürke együttesből csak a két bekk játéka érdemel említést. Az egyébként jól védő kapusnak ismert Bugariu rossz napot fogott ki: a kapott gólok közül három az ő lelkiismeretét terheli. A gólokat Nistor, Criza, Pop, Chendreau II, illetve Karabel lökték. A timisoarai Murgu gyengén vezette a helyenként szórakoztató játékot.

Romania: Munteanu, Doci—Felecan, Muntean—Criza—Muresan, Chendreau—Farkas—Nistor—Pop—Capusan.

AMTE: Bugariu, Csajka—Reinhardt, Lingurar—Horváth—Tóth, Cukula—Szinder—Szaniszló—Karabel—Magdol.

CFR—Ripensia 2:2 (2:2). Bucuresti, május 6. Tizenegyezer néző előtt, nagyviramu mérkőzés keretében találkozott a két csapat. A CFR volt a jobb és a győzelmet is megérdemelte volna. Az eldöntetlen eredmény Pavlovics érdeme, aki válogatott formában védte a proficsapat kapuját. Barbu és Attila, illetve Dobay és Kotormány a góllövők. Attila egy Ripensia elleni 11-est kapufőle vágott. Bíró Klein Károly Braila.

A Ripensia a következő összeállításban játszott: Pavlovics, Burger—Hoksári, Deheleanu—Kotormány—Lakatos, Bindea—Beke—Lázár—Schwartz—Dobay.

Crisana—Unirea Tricolor 2:1 (0:0). Bucuresti, május 6. Az Unirea Tricolor volt a jobb, csatárai azonban kapu előtt tehetetlenek voltak. A Crisana csatársora ezzel szemben jó napot fogott ki és két Barátky által kidolgozott akcióból szerezte góljait Czako és Lakatos révén. Az Unirea gólját kavardásból Jonescu lötte. A meccs legjobbjá Pülöck.

Universtitea—Gloria 3:1 (2:0). Arad, május 6. Az Universtitea csapata egységes, tetszetős játékkal biztosan győzött Orza és Baciu két góljával. A Gloria gólját Dobra lötte. Az egyetlen csapat a következő összeállításban játszott: Seps, Borgia—Jancovics, Stefanescu—Gain—David, Naftali—Orza—Ploesteanu—Surlasiu—Baciu.

NAC—Venus 3:1 (2:1). Oradea, május 6. Négyezer néző igen szép mérkőzés keretében folyt le a két csapat találkozása, amelyet a NAC eredményesebb játékkal megérdemelten nyert Spielmann, Bodola és Kocsis góljaival. A Venus egyetlen gólját Sepi lötte. A meccset dr Morariu jól vezette.

Kinizsi—Juventus 1:1 (1:0). Timisoara, május 6. Ezer néző előtt, egyenlő erejű ellenfelek küzdelmét mutatta a két csapat játéka. Az első félidőben a Kinizsi, a másodikban a Juventus a jobb. A gólokat Zelenák (Kinizsi), illetve Palmer (Juventus) lökték Bíró Theil.

A Nemzeti Bajnokság állása:

1. Ripensia	17	11	4	2	53	28	26
2. Universtitea	16	11	0	5	28	21	22
3. NAC	17	10	1	6	37	23	21
4. Kinizsi	17	8	4	5	45	36	20
5. Crisana	16	8	2	6	36	35	18
6. Venus	15	8	1	6	36	28	17
7. Romania	15	7	3	5	23	22	17
8. CFR	17	7	1	9	28	35	15
9. Gloria	18	5	5	8	31	49	15
10. Unirea Tr.	17	4	5	8	36	38	13
11. Juventus	16	3	4	9	20	34	10
12. AMTE	17	1	2	14	19	43	4

Nemzeti Bajnokság B)

A TAC pontot vett el a Jiultól, a Makabi kikapott a Sportul Studentesc-tól

Cluj, CFR—Kerámika 3:2 (3:1). Petroteni. Jál—TAC 0:0. Craiova. Rovine Grivita—TMTE 2:1 (1:0). Lugoj. Vulturii—UDR 3:0 (1:0). Bucuresti. Sportul Studentesc—Makkabi 1:0 (0:0).

Timisoara. ILSA—AAC 6:0 (4:0). Targumures. Mures—Unirea Alba-Iulia 2:1 (1:0).

Brasov. ACFR—Tricolor Ploesti 6:0 (2:0). Sibiu. HTV—NSE 4:1 (3:0). Braila. Dacia—Franco Rom. 2:1 (1:0). Oradea. Tricolor Baiamare—Torekvas 2:1 (1:0).

Baiamare. Phönix—Olimpia CFR 3:1 (1:1).

KÖZGAZDASÁG

A pénzügyminiszter külföldi tárgyalásai alapján újra módosítják a külkereskedelmi rendszert

A nemzetvédelmet szolgáló gyártmányok előállításával foglalkozó üzemek előnyben részesülnek a nyersanyag-behozatalnál

Bucuresti, május 6. A március tizedikén életbelépett új külkereskedelmi rezsim keretében folytatott voltát már a hivatalos körök is beismerték. Manolescu-Strunga kereskedelmi és iparügyi miniszter husvétli nyilatkozatában megállapította, hogy a devizák szabad forgalombahozataláról szóló intézkedések a gyakorlatban nem voltak végrehajthatóak. Az exportörök papíron megkapták ugyan az engedélyt az exportból befolyó devizák egy részének forgalombahozatalára, azonban a devizákhoz az autorizált bankok ténylegesen nem jutottak hozzá, ami végül is csak a devizák árfolyamainak emelkedéséhez vezetett. A miniszter nyilatkozatában azt ígerte megállapítani, hogy saját hibáján kívül nem volt végrehajtható a devizák szabadforgalomba hozataláról szóló intézkedés és így az ebből támadt zavarokért nem lehet felelős.

Bejelentette a miniszter azt is, hogy a Banca Nationala és a kereskedelmi és iparügyi minisztérium között állandóan folyó tárgyalások a helyzet megjavítása érdekében. A kormányhoz közelálló körökből szerzett értesüléseink szerint maga Tatarescu miniszterelnök vette a kezébe a külkereskedelmi problémák megoldását és hír szerint már sikerült is megtalálni azt a módot, amely legalább részben biztosítja az export-import rendszer zavartalan működését. Az új rezsim módosítani fogja a március 10-iki minisztertanácsi jegyzőkönyv egyes intézkedéseit, azonban annak alapelvein nem fog változtatni. Az új, módosított rezsim életbelé-

Az állandóan javuló UEC újabb értékes győzelme a kerületi bajnokságban

Cluj, KMSC—Avram Jancu 3:1 (1:1). A munkásccsapat ezen győzelmével a cluji kerületi bajnoka lett. UEC—Napoca 4:3 (2:2). A Villamosmű állandóan fejlődő csapata értékes két pontot vett el a jöképességű Napocától.

Brasov. IAR—Ivria 2:0 (2:0). Olimpia—BMTE 2:1 (2:1). Astra—Izvorul 0:0.

Arad. Hakoah—Unirea 3:0 (1:0). Egyetértés—Juventus 3:1 (2:1). ATE—Soimii 5:0 (2:0). Olimpia—Spárta 5:1 (2:1).

Timisoara. Banatul—Kadima 1:0 (0:0). Fratelia—Electrica 3:2 (2:2). Politechnika—Frederdorf 2:1 (1:0). Rapid—Herta 2:1 (1:1). Satumare. Torekvas—Satumare—Torekvas Carei 1:0 (0:0).

Carei. Victoria—Kolping 5:0 (4:0). Seini. Seini—SZE 4:1 (4:1).

Külföldi eredmények

Továbbra is vezetnek az élesapatok a magyar bajnokságban. Budapestről jelentik: A magyar profibajnokság vasárnapi fordulóján a következő eredmények voltak: Újpest—Soroksár 3:0 (0:0). Ferencváros—III. ker. 6:2 (4:1). Hungária—Budai 11 1:0 (0:0). Phöbus—Kispest 4:3 (2:2). Attila—Bocscai 1:0 (1:0). Szeged—Somogy 3:2 (3:1). A bajnokság állása: 1. Újpest 34; 2. Ferencváros 30; 3. Hungária 27; 4. Szeged 24; 5—6. Phöbus, Budai 19—19 ponttal és egyforma gólaránnyal; 7. Kispest 19; 8. Soroksár 19; 9. Bocscai 16; 10. Attila 15; 11. III. ker. 13; 12. Somogy 5 ponttal.

Párizs. Cartonnet, francia mellúzó a 200 m. mellúzás világrekordját 2 perc 39.6 mp.-re javította. A régi rekordot a német Sietas tartotta 2 perc 42.4 mp.-el.

Bázel. Svájc—Irorszag 1:0 (0:0). Nemzetközi válogatott futballmérkőzés, harmincöt-ezer néző.

Kovács Pál nyerte Magyarország kardbajnokságát. Budapestről jelentik: A tegnapi rendezték meg Budapesten Magyarország egyéni kardbajnoksági versenyt, amelyet Kovács Pál nyert meg. 2. Mazlay; 3. Bay; 4. Cerewich; 5. Rajcsányi; 6. Bercselli; 7. Szilasi; 8. Rasztovics; 9. Rónai. A bajnoki versenyen indult Kapos, Európa-bajnok is, aki bekerült a döntőbe, innen azonban fáradságra való hivatkozással, visszalépett.

Megszűnés veszélye fenyegeti a bánáti állatkivitel

Timisoara, május 6. Olaszország és Ausztria felé irányuló állatkivitelünk legnagyobb részét a Bánát szolgáltatta. A devizák szabad értékesítésének megszüntetése óta a Bánát állatkivitele jelentéktelenre csökkent. A kiviteli prémium nem tud ezen segíteni, s nem is fizeti, ki rendes időben. A bánáti exportörök nem rendelkeznek már akkora tőkével, hogy nélkülözni tudnák a többhónapos késedelemmel fizetett prémiumokat. Ameddig a prémium kifizetések rendszeresen történtek, az állatkivitel terén nem volt baj, de a Román Nemzeti Bank legutóbbi rendelkezései értelmében a kiviteli prémiumokat egyáltalán nem fizetik, ami az Olaszország és Ausztria felé irányuló állatkivitel csaknem teljes szünetelését vonta maga után.

Az állatkivitel prémiumát a kormány anakidején azért vezette be, mert be kellett látnia, hogy anélkül nem rentabilis s a szomszédállamokkal a verseny nem lehet felvenni. Ezért a kormány az élőállatoknál az eladási ár után 30 százalékos, a sertés-kivitelnél pedig élősúlyban kgr-onként 4 lej prémiumot állapított meg.

A jegybank legújabb rendelkezései következtében a bánáti állatkivitel exportörök a kivitel nagyon redukálták, ha pedig a már több millióra felgyűlt prémium mielőbbi kifizetéséről nem történik gondoskodás, kénytelenek lesznek a kivitel teljesen megszüntetni. Ez nemcsak az államnak jelentene kárt, de katasztrófális lenne a Bánáti állattenyésztésére is. A kivitel megszüntetése miatt az árakban nagyarányú hanyatlás állna be, a gazdák a rossz termésű éveknél is nehezebb helyzetbe kerülének. Sulyosítja a helyzetet az is, hogy a kiviteli nehézségek miatt az állattenyésztés terén túltermelés is mutatkozik.

EXPORT-IMPORT

A pénzügyminisztérium közzétette az ez év első negyedéről szóló külkereskedelmi mérleget. A külkereskedelmi mérleg 1935. év első három hónapjában 2 milliárd 553.130 ezer lej értékű importot és két milliárd 812 millió nyolcszázhatvanöt ezer lej értékű export mellett 259.738.000 lej aktívumot mutat ki. A múlt év hasonló időszakában az aktívum mindössze 556.000 lej volt, 2 milliárd 934.235.000 lej értékű import mellett. A fenti adatok szerint importunk 400 millió lejjel, exportunk pedig 120 millió lejjel csökkent.

Az import csökkenése tehát közel 15 százalékos, az export csökkenése pedig 4 százalékos.

Március hónapban a külkereskedelmi mérleg 961 millió 804.000 lej értékű import és 1 milliárd 5.660.000 lej értékű exportot mutat. Az importból nyersanyagra és fél-áru gyártott árukra 16,7 százalékos, kész-árukra 75,3 százalékos jut, a fennmaradó behozatali mennyiség pedig élelmiszer áru volt.

A román-osztrák kormányok delegátusai között, mint ismeretes, megállapodás jött létre az új kliring és kompenzációs szerződésre vonatkozólag. A szerződés ratifikálása a napokban fog megtörténi. A kompenzációs, illetőleg a kliringszerződés biztosítja a devizák szabad forgalombahozatalát. Miután az utóbbi hónapokban külkereskedelmi mérlegünk Ausztriával szemben állandóan passzív volt, az új szerződés kimondja, hogy Ausztria csak olyan mértékben exportálhat Romániába, amilyen mértékben Románia agrártermékeit Ausztriába elhelyezheti. Ugyanez az egyezmény intézkedik arról is, hogy Ausztria 1600 vagon búzát vesz át a romániai buzakormánybiztosítástól. A kliring egyezmény nyel kapcsolatos tárgyalásokkal párhuzamosan megbeszélések folytak az új román-osztrák kereskedelmi egyezmény megkötésére is, ezek a tárgyalások azonban még nem nyertek befejezést.

Ká meg angó

London, május 6. dödtek György k... gei. A Szent Pál k... lenetek között Ang... netet mondott a... kodásért, ami szá... A királyt és a ki... kiséret övezte, am... jaiból, az idegen... selőiből, idegen á... brit birodalom je... Az istentiszteletet lebrálta. A király ment a palotából a világ minden ré... meg frenetikus ü... őket, amit nem le... idők hasonló tünt... A canterbury-i uralkodópár 25 év... — mondotta — sz... feszítések közepet zavart külszin ala... séges szellemet, k... tatlan erejét. Ez... sabb jelképet talál... liában olyan alap... az idő nem tehet... a trónhoz kötötte... melyi kapcsolattal kében a király irá... minden polgára ki... nézi, akit megérth... teljesen megbizha... rálya életét a lo... való hitre építette... és hitre, amelyre... építve. Ezért örve... egész Nagy-Britan... sarkáig.

Az uralkodópár palotából a híres diszmenben men... házhoz, amelynek pöke fogadta a F... házban ötezer me... tengernagyit egyen... rály érkezésekor játszóta, majd a... terburyi érsek im... Deum követett.

A tegnapi éjsz... töltötték az éjsz... tüzek mellett és a... kon a pontokon, a... nulást látni akat... közök, különösen... ilyen megterhelés... percnként indított az elővárosokból... Puckingham palo... meg várta az ün... királyi pár már... teljes diszbe öltöz... A királyi jubile... lió idegen érkezett szállodákban már... ható. Ezekre a szá... ban töltik az éjsz...

London, május 6. ezer iskolásgyerm... um alkalmából dis... dékba, amelyen G... mekekhez intézett... „Igyekeztek jó... gyermekei. Beléte... Tegnap 700 re... Hyde-parkban 30... tett, ami nagyban nepségek forgalm... Londonba érkez... rint az ir szabad... londoni jubiláris...

Berlin, május 6

Káprázatos külsőségek között megkezdődtek Londonban György angol király jubileumi ünnepségei

A canterburyi érsek beszéde. Több mint félmillió idegen érkezett Londonba. Frenetikusan ünnepelték a királyi párt

London, május 6. Szép időben megkezdődtek György király jubileumi ünnepségei. A Szent Pál katedrálisban felemelő jelenetek között Anglia uralkodójára köszöntet monddott a klérusnak a hosszú uralkodásért, ami számukra engedélyeztetett. A királyt és a királynét végelethathatán kíséret övezte, amely a királyi család tagjaiból, az idegen uralkodócsaládok képviselőiből, idegen államok vezetőiből és a brit birodalom jelentős vezéreiből állott. Az istentiszteletet a canterbury érsek celebrálta. A királyi pár kocsija lépésben ment a palotából a katedrálisba. Az uton a világ minden részéből összesereglett tömeg frenetikusan ünnepelésben részesítette őket, amit nem lehet összemérni az utóbbi idők hasonló tüntetésével.

A canterbury-i érsek áttekintette az uralkodópár 25 éves uralmát. Ezek az évek — mondotta — szakadatlan gondok és erőfeszítések közepette teltek el, de mégis a zavart külszín alatt népünk megörizte egységes szellemét, bizalmát és megingathatatlan erejét. Ez a szellem legmagasztosabb jelképet talált a trónban. A trón Angliában olyan alapokon nyugszik, amiben az idő nem tehet kárt. A király személye a trónhoz kötötte az angolokat azzal a személyi kapcsolattal, amit minden angol lelkében a király iránt érez. Nagy-Britannia minden polgára királyában azt az embert nézi, akit megérthet és tisztelhet, akiben teljesen megbizhat. Megértette, hogy királyi életét a lojalitásra és az Istenben való hitre építette, ugyanarra a lojalitásra és hitre, amelyre saját élete és hazája van építve. Ezért örvend ma uralkodói mellett egész Nagy-Britannia a világ legtávolibb sarkáig.

Táborítúzek az uccákon

Az uralkodópár 11 órakor a Buckingham palotából a híres windsori hatosfogaton díszmenetben ment a Szent Pál székesegyházhoz, amelynek előterében London püspöke fogadta a Felségeket. A székesegyházban ötezer meghívott tartózkodott. A tengerparti egyenruhában megjelent király érkezésekor a zenekar a himnuszot játszotta, majd a székesegyházban a canterburyi érsek imát mondott, amelyet Te Deum követett.

A tegnapi éjszakán az idegenek ezrei töltötték az éjszakát a parkokban táborítúzek mellett és az uccák kövezetén is azokon a pontokon, ahonnan az ünnepi felvonulást látni akarták. A közlekedési eszközök, különösen a földalatti még soha ilyen megterhelésnek nem volt kitéve. Példárcenkint indították a szufolt vonatokat az elővárosokból a belső terület felé. A Buckingham palota környékén óriási tömeg várta az ünnepség megkezdését. A királyi pár már reggel 7 órakor ünnepi teljes díszbe öltözött.

A királyi jubileumra több, mint félmillió idegen érkezett az angol fővárosba. A szállodákban már egyetlen szoba sem kapható. Ezek a szabadban vagy gépkocsikban töltik az éjszakát.

Irország nem ünnepel

London, május 6. Az angol főváros 650 ezer iskolásgyermeké az uralkodói jubileum alkalmából díszes írompapat kap ajándékba, amelyen György királynak a gyermekekhez intézett felhívása olvasható: „Igyekeztek jó polgárok lenni London gyermekei. Belétek vetem bizalmamat.”

Tegnap 700 rendőr felügyelete alatt a Hyde-parkban 30 ezer munkáspárti tüntetett, ami nagyban növelte a jubileumi ünnepségek forgalmát.

Londonba érkezett dublini jelentés szerint az ír szabad állam nem vesz részt a londoni jubiláris ünnepségeken.

Hitler üdvözölte

Berlin, május 6. Hitler a birodalmi kor-

mány és a maga nevében szerencsekívánatokat tartalmazó üdvözlő táviratot küldött György angol királynak, amelyben méltatja az uralkodónak a béke megerősítésére irányuló fáradozásait s azt az óhaját juttatja kifejezésre, hogy a fáradozások eredményre vezessenek.

Párizs, május 6. (Rador.) Lebrun köztársasági elnök táviratot intézett V. György királyhoz, amelyben üdvözlő ju-

bileuma alkalmából. Franciaország boldog, hogy csatlakozhatik ahhoz a fényes hódolathoz, amellyel az angol birodalom adózik Önnek — fejeződik be a távirat.

Bucuresti, május 6. Az angol követségen ma fogadást rendeztek, amelyen Tatarescu és Savel Radulescu a kormány nevében szerencsekívánatait fejezte ki György király jubileuma alkalmával. A királyi udvar nevében Ilasievici marsall jelent meg.

Román kincstári bonok gyártásával foglalkozó hamisító bandát leplezett le a varsói rendőrség

Hétet tartóztattak le a banda tagjai közül

Varsó, május 6. A rendőrség román kincstári bonok gyártásával foglalkozó hamisítóbandát leplezett le. A hamisítás hét lengyel részest a lengyel fővárosban sikerült letartóztatni. A nyomozás megállapításai szerint a banda tagjai nagy tömegben hamisítottak és hoztak forgalomba kincstári bonokat. Az értelmi szerzők — amint az eddigi megállapításokból következtetni lehet —

Romániában vannak.

Bucuresti, május 6. A varsói állambiztonsági hivatal kérésére tegnap letartóztatták a fővárosban Victor Calf és Mircea Gabrielescu nevű egyeneket, akik bekeveredtek a Varsóban elkövetett román kincstári bonok hamisításába. A két letartóztatott már régi ismerőse a rendőrségnek, a dollárhamisítási ügyből kifolyólag.

Sulyos autóbaleset érte Flandin francia miniszterelnököt

Három helyen karját törte. Állapota kielégítő

Párizs, május 6. Flandin francia miniszterelnököt Yonne-departementbeli autóturáján sulyos baleset érte, amelynél felsőbalkarját három helyen eltörte. Auxerre-ből a francia főváros klinikára szállították be, ahol nem sulyos, de kényes műtétet végeznek rajta. A balkarnak négy hétig gipszben kell maradnia.

Flandint Domecy faluban, utközben érte az autószerencsétlenség. A faluban éppen választás volt, amelyen a Flandin-lista győzött 109 szavattal 88 ellenében.

Flandin miniszterelnök az elmúlt éjjelt jól töltötte. Tegnap délután szállították a fővárosba és azonnal a neuilly-i klinikára

szállították. Habár állapota kielégítő látogatókat nem engednek a miniszterelnökhöz. Egyedül Lebrun köztársasági elnök jelenhetett meg betegágyánál. Mussolini, Litvinov és Benes táviratban kívántak sürgős gyógyulást Flandinnak. A francia miniszterelnök táviratot kapott Tatarescutól is, amelyben a román miniszterelnök javulást kíván.

Párizs, május 6. (Rador.) Flandin nyugtalanul töltötte az éjszakát, amit az orvosok az ut fáradalmainak tudnak be. Ma reggel megtörtént a sebészeti műtét, ami tökéletesen sikerült.

Újra megkezdődött a berni per főtárgyalása Cion bölcseinek jegyzőkönyvei felett

Baumgarten professzor bebizonyította, hogy hamisítók és plagizátorok műve a jegyzőkönyv. A svájci lapok szerint a náciakat idegesíti a berni per

Bern, május 6. Megirta az Új Kelet, hogy április 29-én újra megkezdődött Bernben a nagy per főtárgyalása, melyet a svájci zsidó hitközségek szövetsége indított meg a „nemzeti front” vezetői ellen a „Cion bölcsei jegyzőkönyvének” terjesztése miatt. A főtárgyalást 1934 október 29-én megszakították és elnapolták a bizonyítási eljárás kiegészítése céljából. Április 29-én újra megnyílt a tárgyalás, amelyen mintegy 50 külföldi újságíró vesz részt, köztük világhírű sajtóírók tudósítói, nagy amerikai és angol lapok munkatár-

sai.

A törvényszék elnöke befejezettnek nyilvánította a tanukihallgatásokat és elutasított minden olyan kérést, mely akár a vád, akár a védelem részéről újabb tanuk beidézésére irányult. A tárgyalást így a három kinevezett szakértő szóbeli előadása vezette be. A vád szakértője dr. Arthur Baumgarten, a bazieli egyetem jogi fakultásának tanára, míg a vádlottak szakértője Ulrich Fleischhauer német százados Erfurtból, aki egyben a külföldi antiszemita propaganda szolgálatában álló „Welt-

2 lábunkkal

egy egész életen át járunk. futkosunk és állunk. Kiméljük és óvjuk őket. Szereltesük cipőinkre a kellemes viseletű PALMA-OKMA talpat, amely tartós, rugalmas, vízhatlan és olcsó.

PALMA-OKMA

Dienst” kiadója. A törvényszék által delegált szakértő C. A. Loosli berni író és tudós.

A tárgyalás elején az elnök bejelentette, hogy elutasította a vádlottak védőinek azon kérését, hogy hamis tanuvallomásért büntető eljárást indítsanak különböző tanuk ellen, akiket az előbbi tárgyalásokon hallgattak ki. A törvényszék hasonlóképpen elutasította a védők azon indítványát is, hogy újra elnapolják a tárgyalást.

Fzután Baumgarten professzor adta elő szakértői véleményezését, kimutatván, hogy Cion bölcseinek jegyzőkönyvei a cári Oroszország reakciós köreinek hamisítványa és plágiuma. Rámutatott azokra az az okokra, amelyek ma is arra indítanak egyeseket, hogy higgyenek a jegyzőkönyvek valóságában. Ezen okok azonban nem változtatnak azon a tényen, hogy a szóbanforgó dokumentum kétségtelenül hamisítvány, amely alkalmas arra, hogy a zsidóságot megalázza a többi népek szemében és nyugtalanságot szítson a lakosság körében. Ezért nincs ok, mely megakadályozhatná a bíróságot abban, hogy szenyírodalomnak minősítse ezt a főrmedvényt.

A svájci lapok sokat írnak a berni per és a nemzeti szocialista Németország viszonyáról. A „Le Démocrate” című napilap megállapítja, hogy az „északi szomszédok” körében bizonyos foku idegességet váltott ki a jegyzőkönyvek perének berni főtárgyalása. „A nürnbergi Stürmer támasz cikkei arra mutatnak, hogy a Harmadik Birodalomban nem kísérik minden nyugtalanság nélkül a berni per lefolyását ami, érthető is ha meggondoljuk, hogy a szóbanforgó jegyzőkönyv volt a német antiszemizmus legnagyobb csatlalova. Groteszk dolog — írja a svájci lap — azzal vádolni a svájci hatóságokat, hogy zsidó befolyás alatt állanak. Egész Svájc bizik a berni bírák pártatlanságában, bármilyen is lesz az ítéletük. A Rajna tulsó oldalán dúló idegesség jelei mindenesetre a gyengeség szimptomái. Ezek semmiesetre sem rendíthetnek meg bennünket, ellenkezőleg”.

Német delegáció Bucurestiben

Bucuresti, május 6. Tegnap a fővárosba érkezett az a német delegáció, amely hivatalosan van folytatni a megkezdett tárgyalásokat a jelenlegi német-román gazdasági konvenció meghosszabbítását illetőleg. A küldöttséget ma délelőtt 10 órakor Dumitrescu bankkormányzó fogadja, majd megkezdődnek a tárgyalások, amelyek 7-8 napig fognak tartani és amelyekről jó eredményt vár a delegáció vezetője Wohltat.

ESTE EGY • **GRAIN DE VALS** • Meghajt lefogysz

A Kereskedelmi Testületek Szövetségének tisztújító közgyűlése Oradeán

Domán Sándor (Arad) lett az új elnök. Dr. Szöllösi Zsigmonddal töltötték be Fried János dr. helyét

Oradea, május 6. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedelmi Csarnok dísztermében összegyűltek Erdély és Bánát kereskedelmének reprezentánsai, hogy résztvegyenek az Erdély és Bánát Kereskedelmi Testületek Szövetségének újraszervező közgyűlésén. Erdély és Bánát minden jelentős városából érkeztek delegátusok és mintegy 35 érdekképviseleti tag jelent meg. Az újraszervező közgyűlést nagy érdeklődés előzte meg, mert több fontos probléma felett kellett dönteni. Mindenek előtt dr. Fried János főtitkár elhalálozásával megüresedett tisztikar megválasztását tűzték napirendre, de dönteni kellett a szövetség székhelyének kérdésében is.

Farkas István, a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok elnöke, mint a szövetség társelnöke nyitotta meg a közgyűlést és bevezető beszédében hangzottak, hogy legfontosabb kérdés az, hogy egyáltalán fenn kell-e maradni a szövetségnek, vagy nem?!

Ez a kérdés — folytatta beszédét Farkas István — már választ is nyert azzal a ténnyel, hogy Erdély és Bánát kereskedelmének reprezentánsai időt és fáradságot nem kímélve, tüzeteket is othagyva, sok száz kilométer távolságról idejötték, hogy részt vegyenek a közgyűlésen. Szükség van a Szövetségre, mert az idők súlyosabbak, mint valaha és eredményes munkával és fáradságot nem kímélve, dolgozni kell a sérelmek kiküszöbölése érdekében. De hogy a munka eredményes legyen, legelső sorban újja kell szervezni a Szövetséget. Állandó összeköttetéseket kell létesíteni azokkal a tényezőkkel, amelyek a kereskedelem sorsát intézik.

Eppen ezért elkerülhetetlenül szükséges egy bukaresti iroda felállítása és egy olyan személynek tisztelteteli elnök-védnökké való felkérése, aki a Szövetségbe tömörült kereskedelmi testületek érdekeit hathatósan megvédi.

Javasolja tehát, utasítsa a közgyűlés a megválasztandó elnökséget, hogy lépjen érikezésbe Penescu a timisoarai Ipar és Kereskedelmi Kamarai szenátorral, akinek személye és eddigi működése garancia arra, hogy a kereskedelem egyetemes érdekeit megvédi és kérje fel arra, hogy vállalja el a Szövetség elnök-védnöki tisztjét.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel hozzájárul ehhez a fontos javaslatához.

A zárszámadások ismertetése és egyhangú elfogadása után az alapszabály módosítására kerül a sor, amit a közgyűlés tudomásul vesz. Ezután Farkas István bejelenti, az új tisztikar megválasztása kerül sorra.

Dr. Jakobi Gyula, a brasovi szász Grémiümök ügyésze emelkedik szólásra és javasolja, hogy

Domán Sándort, az oradeai kereskedő-testületek elnökét válasszák meg a Szövetség elnökévé.

A közgyűlés percekig tapsol és egyhangú lelkesedéssel megválasztja az új elnököt. Farkas István átadja Domán Sándornak az elnöki széklet, majd keresztel szavakkal üdvözlözi az új elnököt. Domán köszönetet fejezi ki Farkas Istvánnak a maga és a közgyűlés nevében, majd kijelenti, hogy nem tud programot adni, mert egyetlen programja a munka. Mint elnöknek, nem lehet más dolga, mint figyelni az eseményeket és minden erejével enyhíteni a sérelmeket. Tudja, hogy nehéz munkára vállalkozott, de munkájában támogatni fogja a megválasztandó új főtitkár dr. Szöllösi Zsigmond, aki évtizedes érdekképviseleti munkájával betízonyította a rátermettségét és elhivatottságát.

Ezután került sor a többi, alapszabályszerű tisztviselők megválasztására. Társelnökök: Farkas István Oradea, Palmhart Alfred Brasov, választották meg, míg a harmadik társelnököt későbbben választják be. Alelnökök lettek: Dr. Herzog Ottó képviselő, Brasov

Pályázat

Az elhalálozás folytán üresedésbe jutott ügyvezetői állás betöltésére pályázatot hirdetünk. Felkérjük, hogy az állásigénylők és szakképzéssel bírók bizonyítvány-másolatokkal ellátott ajánlatait a „Banca de Credit Marunt si Economie S. A.” Igazgatóságához, Timisoara, I. Str. Caruso 2 cím alatt benyújtani sziveskedjenek.

és dr. Barabás Andor Sepsiszentgyörgy. A kiskereskedők képviselőjében Engel Gyula Arad, Rosenfeld Jenő Marosvásárhely Targu-Mures, Kemény Károly Szalonta, Nyegran József Nagykároly, kerültek be a választmányba. Két alelnöki állást később töltöttek be.

Gyűlés után az ujanan megválasztott elnökség tartott értekezletet, melyen egyhangú lelkesedéssel dr. Szöllösi Zsigmondot, az oradeai Kereskedelmi Testületet főtitkárává választották meg főtitkárnak.

A közgyűlés egyébként úgy döntött, hogy a tényleges központ Oradeán maradjon, miután a Szövetség jogi személyiségét is itt ismerték el és csupán az elnök és főtitkár működnek Oradeán.

A közgyűlésen nem került szóba a temesvári Kereskedők Egyesületének kérdése, habár ez a probléma sokat foglalkoztatta a Szövetséget. A timisoarai Kereskedők Egyesülete

bizonyos helyi kényszernek engedve, elő-

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, május 8: Vig özvegy.
Péntek, május 10: Tristan és Isolda.
Vasárnap, május 13: Matiné. Tannhäuser.
Hétfő, május 13: Lohengrin.
Kedd, május 14: Vasul Fantoma. (Szezonzáró bucsuelőadás.)

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, május 7.

Bucuresti. 12: Sibiescu-zenekar. 12.45: Szórákozottahelyek hírei. 17: Könnyű lemezek. 19.20: Dallemezek a világ minden részéből. 20.05: Szimfonikus zenekar. 22.25: Vendéglői zene.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 11.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 12.05: Szalonzene. 18.40: Teleki Sándor magyar nótákat énekel. 19.40: Színműelőadás a stúdióban: Ellák, (Tragédia 5 felvonásban). Rendező Odry Árpád. 21.45: Budapesti hangversenyzenekar. 23.05: Jazz. 0.05: Hírek.

Bécs. 22.15: Rádiózenekar. Indulók és keringők.
Deutschlansender. 17.30: A minnedaloktól a műdalokig.
Hamburg. 23: Beethoven: Kreutzer-

zetesen bejelentette, hogy kénytelen kiválni a Szövetség kebeléből és a Sfatul Negustoresc központjához csatlakozik.

Látva azonban azt az egységet és lelkesedést, mellyel a többi taggyűlések tömörülnek a Szövetség köré, még a közgyűlés előtt újabb bejelentést tett és közölte, hogy kitart a szövetség mellett.

szonáta.
Palermó. 20.45: Operák lemezek.
Riga. 21: 14. szimfónia Mozart: A-dur zongoraverseny, Wagner: Tristan előjáték és Debussy: Kis szvit.
Varsó. 13.05: Híres baritonok lemezei. 21: A rádió szimfonikus zenekara. Dvorszák-kompozíciók.

Szerda, május 8.

Bucuresti. 12: Könnyű lemezek. 17: Rádiózenekar. Rossini: A szevillai borbély, nyitány, Mascagni: Parasztbecsület, ábránd, Strauss János: Tavasz hangok. 21.30: Loamin Teha énekel. 21.10: Szalonzene.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 11.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 12.05: Cigányzene. 14.40: Hírek. 17.40: Táncczene közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 20.20: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 23: Len Backer-jazz-zenekara Weygand Tibor énekszámával. 0.05: Hírek.

Bécs. 13.10: Operalemezek. (Mignon, Márta és Hegyek alján, részletek.)
Belgrád. 16.20: Hangverseny.
Berlin. 20.45: Rádiózenekar. Mozart: Così fan tutte. ária. Varázsfuvola, kópária. Beethoven: I. szimfónia.

Breslau. 24: Táncczene.
Kalundborg. 21.20: Wagner: Tannhäuser, II. és III. felvonás.
Luxemburg. 21: Könnyű lemezek. Schubert: A szép molnárlány. Dalcikus.
Rádió Paris. Operaáriák és részletek.
Róma. 20.50: Rendőrzenekar. Mascagni, Paganini, Puccini művek.
Strasbourg. 20.45: Pierné: A gálans ördög. Egyfelvonásos vigoopera. 21.30: Schubert-est.
Stuttgart. 20.45: Beethoven: IX. szimfónia.

Székely és Rétí BUTORGYÁRT

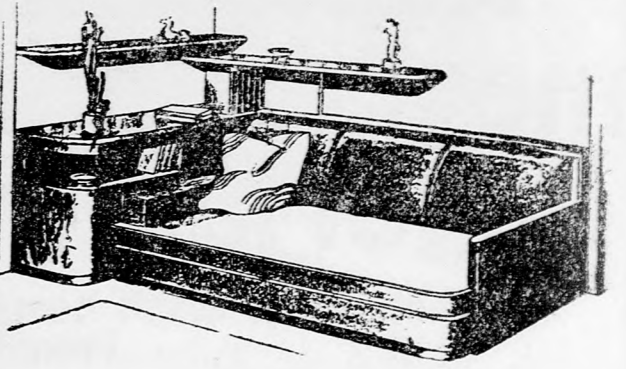
TARGU MURE / -BUCURE / TI - BRA / OV

Tervezőink művészete,

Munkáink szaktudára

Anyagjaink kiváló sága, nyújtják Önnek azt a biztositást, mely a butorgyártás előfeltétele.

Hivjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnel egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleglevelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Nősülnének: 31 éves vagyonos zsidó faterkeskedő, 41 éves izr. elvált gyáros, 33 éves izr. nagyjövendelmű építészemérnök, 36 éves elvált, gyermektelen vagyonos faterkeskedő, 38 éves izr. gazdag orvos, 32 éves nagyvagyonu üzemtulajdonos. Megbizott: Mirea iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Masamod-üzlet, rég bevezetve, egészségi okokból átadó. Cim a kiadóban.

Kis család keres június vagy július 1-ig egyszerű komfortos, esetleg konyhas földszintes lakást a Cal. Regele Ferdinand környékén. Pontosan fizetek. Cimeket „Szász lakás” jellegre a kiadóba kérem.

Jól bevezetett régi üzlet — vegyeskereskedés — piacféren. családi okokból átadó. Két család megélhetését is biztosítja. Érdeklődők írjanak Weisz Ilona, Biharja (Judetul Bihor) címre.

Gyógyszertárat, 700—800.000 lej értékben venni, esetleg nagyobb bérletet kötnék. Ajánlatokat: Jonas, gyógyszerész. Satumare, Str. Florescu 19.

Megbízható כרמך spirt-ecet napi árban állandóan kapható. Kohn Adolf, Simiuel Silvaniei. Referenciák a helybeli rabbinatustól.

Gyakornokot azonnali belépésre keres Rimóczi szállítási vállalat, Piata Gării 9.

Szerényigényű árva zsidó urilány gyermek mellé, háztartásba vagy fürdőhelyre elhelyezkedést keres. Szíves megkeresést „Leikiismeretes” jellegre a kiadóba kér.

Négy-karikás vendéglői főzőkemence elkötözés miatt jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

Többéves bizonyítvánnyal rendelkező férfitférnemű szabász állást keres. Cim a kiadóban.

Férjhez mennék csertifikáttal rendelkező komoly chaluchoz. Palesztinába utiköltéséget fedezem. Cim a kiadóban.

Hamilon héber—magyar és magyar—héber szótár kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ara szömdex-szel együtt Lei 60.—.

Jó szobafestőt,

mázolót

csak

Grázot

Str. Filipescu 15. Telefon: 7-49.

רָיִיד יָמִי תַרְזִי-יִשְׂרָאֵלִי

חִיפָּה

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.
HAIFA

Első Zsidó Tengerhajózási társaság hajói, palesztinai lobogóval és zsidó személyzettel

HAR ZION és HAR KARMEL

Constanța — Haifa

Legolcsóbb személy és áruszállítás, legrövidebb menetidő

Indul Constanțăból minden szerdán
Érkezik Haifába minden hétfőn

Felvilágosítással szolgál:

Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselők:

UJ KELET utazási osztálya

HI

330
villany-

Co
Pia
Tele

— Lazar Illes is Sighetról jelentkezik. szusát a nemzeti p zete Aurel Socol e elnökévé Ilie Lazar

— Gárdista diák bíróság. Az elmúlt oradeai rendőrség amelyben két orade Cuc Coloman felhívott szélsőjobboldali hogy egy bizonyos jenek össze megbé letartóztatták a k öket a cluji hadbíró negyedik paragrafust eljárást indult ellenük beidézték mintegy akiknek a felszólít a feloszlattott széls tagjait. A cluji had tegnap kezdte el tá

— Ma tárgyalják közö két fiatallemb ság ma kezdte el tá szigorú és Horvát. a múlt esztendői csé a hadbírószék elé. A intéztek a magyar hoz, amelyben til öket. Ugyanakkor gók elítéltése ellen tak benyújtani a d. A hatóságok azonban lődésnek, a két fiat átadták a cluji ren bíróságra szállított

מצות

— Hárommillió nyek húzásán egy kás. A belföldi kö l zászán Szabó Gyula két kötvényével há munkás nagy szeg ladjával ugyannyir vő három kötvény egyet. Amikor érte szőr szörnyen me kötvényt húzták k másul aztán, hogy nyük nyert a huz azelőtt betegségbe gált szervezete nek át. A nyereményt Banca Nationala, m dog nyerőnek.

— Javulóban v rizsből jelentke: S van. Az orvosok a nagybeteg éneke

— Rövid hírek közelebről kiállít gyatékából. A ki vegy számára b tik, hogy Sitz an rándulócsonak fel tak, négynek sike Diégóban Kalif rencsétlenség tör Robert Horner sz és John Coogan kat lették. Az au sztár is, aki suly

— A távolkeleti u horst német óceán utját Brémerhafé getek vonalán. A ler kancellár, H propagandügyi hadügyminiszter niszter is. Az óce eisző távolkeleti u

HIREK

330 lei

villany-vasaló

Constructio
Piața Unirii 32
Telefon: 83

— Lazar Ilies ismét pártvezetési elnök. Sighetből jelentik: Tegnap tartott kongresszusát a nemzeti parasztpárt megyei szervezete Aurel Socol elnöke alatt. A szervezet elnöke Ilie Lazart választották.

— Gárdista diákok perét tárgyalja a hadbíró. Az elmúlt esztendő júniusában az oradeai rendőrség elfogott néhány levelet, amelyben két oradeai diák: Cruceanu Joan és Cuc Coloman felhívást intéztek a feloszlított szélsőjobboldali szervezet volt tagjaihoz, hogy egy bizonyos megállapított napon gyűljenek össze megbeszélésre. A levél alapján letartóztatták a két diákot, átszállították őket a clujai hadbíróra, ahol a rendőrvény negyedik paragrafusába ütköző cselekményért eljárás indult ellenük. A tárgyalásra tanuként beidézték mintegy negyven diákot, egyrészt, akiknek a felszólítás szólt, másrészt pedig a feloszlított szélsőjobboldali szervezet volt tagjait. A clujai hadbíró Diamandi-tanácsa tegnap kezdte el tárgyalni perüket.

— Ma tárgyalják a csángó-per miatt tiltakozó két fiatalember perét. A clujai hadbíró ma kezdi el tárgyalni Mayer László jogszigorló és Horvát Samu munkás perét, akik a múlt esztendői csángóházadást miatt kerültek a hadbíró elé. A fiatalember körlevelet intéztek a magyarpárti ellenék tagozataihoz, amelyben tiltakozásra szólították fel őket. Ugyanakkor tiltakozni akartak a csángók elítélésére ellen is, amelyet írásban akartak benyújtani a déli törvényszék elnökéhez. A hatóságok azonban neszét vették a készülődésnek, a két fiatalembert letartóztatták és átadták a clujai rendőrségnek, ahonnan a hadbíróra szállították őket.

מצות

Friss duplánsült gépipaszka kapható élelmiszerüzletekben.

— Hárommillió lejt nyert a belföldi kötvények huzásán egy clujai magyar vasuti munkás. A belföldi kölcsönkötvény szombati huzásán Szabó Gyula clujai CFR műhelymunkás két kötvényével három millió lejt nyert. A munkás nagy szegénységben tengődött családjaival ugyannyira, hogy a birtokában levő három kötvény közül 450 lejt eladott egyet. Amikor értesültek a nyereményről, először szörnyen megijedtek, hogy az eladott kötvényt huzzák ki. Boldogan vették tudomásul aztán, hogy a megmaradt két kötvényük nyert a huzáson. Szabó néhány héttel előző betegsége miatt kért, mert megrozogált szervezete nem bírta a megerőltető munkát. A nyereményt július 15-ikén fizeti ki a Banca Nationala, minden levonás nélkül a boldog nyeronak.

— Javulóban van Saljapin állapota. Párizsból jelentik: Saljapin állapota javulóban van. Az orvosok nem engednek látogatókat a nagybeteg énekes ágyához.

— Rövid hírek mindenünnen. Bécsben közelebből kiállítás rendeznek Moissi hagyatékából. A kiállítás jövedelmét az özvegy számára biztosítják. Bécsből jelentik, hogy Sitz am Bonau mellett egy kirándulósónak felborult. Hatan megfulladtak, négynek sikerült partrauszni. — San-Diégóban Kaliforniában súlyos autószerencsétlenség történt. A benneülők közül Robert Horner színész, Durkin filmszínész és John Coogan Jacki Coogan apja halálukat lelték. Az autóban ült a volt gyermek sztár is, aki súlyos sérüléseket szenvedett. — A távolkeleti utvonala készített Scharnhorst német óceánjáró megtette első próbatúráját Brémerhafen és a keleti Fries szigetek vonalán. A próbatúra résztvevő Hitler kancellár, Hess alkanellár, Goebbels propagandaügyi miniszter, von Blomberg hadügyminiszter és Schacht gazdasági miniszter is. Az óceánjáró május 10-én indul első távolkeleti útjára.

— Házkutatást tartottak az osztrák legitimisták bécsi székházában. Bécsből jelentik: A Hohenberg Miksa herceg, néhai Ferenc Ferdinand fia vezetése alatt álló Reichsbund der österreichischen Legitimisten szervezetnél házkutatást tartottak s iratokat foglaltak le. A szervezet részéről közölték a nyilvánossággal, hogy az utóbbi időben nemzeti szocialista ügynökök megkísérelték a szervezetbe való bejutást s a szervezet illetékes kompromittálását. A házkutatás kizárólag ezzel a kísérlettel állott összefüggésben.

— Svájcban a népszavazás a vasut és az autóbussok szabad versenyének fentartása mellett döntött. Bernből jelentik: A svájci nép 480.000 szavazattal 245 ellenében elutasított egy törvényjavaslatot, amely megakart volna szüntetni az autóbussok és vonatok közti szabad konkurrenciát.

— Az uralgó Besarabiában. Bucurestiből jelentik: az uralgó Chisineuba utazik. Ez lesz a király első besarabiai látogatása. Az uralgó két napot tölt Chisineuban, majd egy hétre tervezett tanulmányutat tesz a besarabiai megyékben, amelyeknek helyzetéről személyesen kíván meggyőződni.

— Új tanácsot választott Genf városa. Genfből jelentik: A városi tanácsba tegnap 27 szocialista és 37 polgári tanácsost választották meg. A tanács Genf város törvényhozó testülete.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalrágás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, filzugas, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan megelénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert kellemetlen érzésektől s tisztítja a fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreg-űzőkürként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Kétszázötven személyt tartóztattak le a Filipp-szigeti lázadásból kifolyólag. Manillából jelentik: A lázadásból kifolyólag 250 személyt letartóztattak, akik között van a Filipp-szigetek parlamentjének több tagja is.

Ma, kedden utoljára a ROYAL-mozgóban
Gustav Fröhlich
legújabb alakítása:
„A Nagyvárosi éjszakai”
partnere Sybille Schmitz.

— Kommunista per a clujai hadbíró. A clujai rendőrség néhány héttel előző letartóztatta Ilyés Józsefet, a Magánalkalmazottak clujai szakszervezetének volt titkárát, özv. Ilyés Józsefnét és Schwartz Viktort, kommunista propaganda gyanújára. A házkutatás alkalmával több államellenes röpcedulat találtak a letartóztatottak lakásán. Tegnap kezdte tárgyalni perüket a clujai hadbíró Diamandi tanácsa.

— „Kiseb” verekedésekkel nyílt meg ismét a bucaresti egyetem. Bucurestiből jelentik: A bucaresti egyetemen ma újból megkezdődtek az előadások. A jogi karon történt néhány incidens kívül az előadások rendben folytak le. A gyógyszerészeti fakultáson tovább tart a huzvét előtt kezdetét vette sztrájk, amit sérelmeik orvoslása végett kezdtek a diákok. A többi egyetemi centrumban az előadások rendben vették kezdetüket.

VETT MÁR UJSÁGIRÓ-SORSJEGYET?

Egy sorsjegy csak 50 lei
Kaphatók mindenütt

Hat hét köszvény

Még csak asztalhoz sem tudott ülni. Most mindenkinek ajánlja a Kruschent

Ime egy beteg, aki rendkívül sokat szenvedett köszvényben, a következő rendkívül beszédes módon ajánl figyelmébe egy szert ezen betegség ellen. Ha valaha köszvény okozta fájdalmat érzett, Önnek is el kell olvasnia. Ha ismer valakit, aki köszvényben szenved, ajánlja figyelmébe e sorokat:

Az ajánlás T. P. R. urtól ered. Azt írja: „Hat hétig szenvedtem köszvényben. Néha nem tudtam ülni és nem tudtam aludni. A szomszédom ajánlotta, hogy Sels Kruschent használjak, amit meg is tettem és minden reggel egy kis kanállal vettem be melegvízben. Miután másfél üveg Kruschent szedtem, megszabadultam a köszvénytől és azóta nem éreztem. Minden hálával tartozom a Kruschen-készítménynek”. T. P. R.

A köszvényes fájalmak sokkal súlyosabb rendellenesség előjelei: annak, amely a reumát, a lumbagót és az isiást okozza. Mindezek a tisztátalan vérkeringés jelei. Azt mutatják, hogy vérébe mérgező anyagok hatoltak.

Kruschen számos természetes só kombinációjában

cioja, amely biztosítja a belső tisztaságot és a vért tisztán tartja. Kruschen révén a test minden részébe új és tiszta vér áramlik. Akkor a köszvény és minden hasonló fájdalom egyszerre eltűnik.

Sels Kruschen több mint 120 országban árulják és ma már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 lejért kapható.

— Botrányos verekedés a mehedintimegyei tanítók bankjának közgyűlésén. Bucurestiből jelentik: Tegnap délelőtt tartotta meg közgyűlését a Mehenti Tanítók Bankja. A napirenden az új igazgatóság megválasztása szerepelt. A közgyűlés elnökségének megválasztása nagy vihart idézett elő, mert a liberális és nemzeti parasztpárti tanítórésztvényesek nem tudtak egymással megegyezni. Verekedés keletkezett, mire kiszállt az ügyészség a helyszínre és hatósági segítséggel, nagy erőfeszítések árán, sikerült a rendet helyreállítani. A közgyűlést ezután a rendőrség asszisztálása mellett folytatták le. Az igazgatóságban a nemzeti parasztpártiak jutottak többségre.

— Megindult a kereskedelmi forgalom Szovjetország és Románia között. Bucurestiből jelentik: A galaci kikötőbe szovjet-hajó érkezését várják, amely prémeket és halakat szállít Romániába. A világháború befejezése óta ez az első orosz hajó, amely horgonyt vet román kikötőben. A hajó érkezésével megkezdődik a normális tengeri forgalom a feketetengeri orosz kikötők és a galaci kikötő között.

— Az angol kormány minden eshetőségre biztosítani akarja a tengeri kereskedelem zavartalanását. Londonból jelentik: A lapok biztosra veszik, hogy a kormány a tengerészet és a légi flotta fejlesztése terén olyan javaslatokat fog előterjeszteni, amelyek mellett biztosíthatóvá válnak az angol tengeri kereskedelem zavartalan folytatása minden helyzetben.

— Hitler szidalmazása: jogos válóok. Berlinből jelentik: A német semmitűzők újabb megállapított joggyakorlata szerint Hitler szidalmazását jogos válási oknak kell tekinteni. A semmitűzők megerősítette a válóperben hozott ítéletet, amelyet egy vidéki város törvényszéke hozott egy válóperben, amelyet a férj azon a címen indított felesége ellen, hogy az Hitlerrel szemben sértő kifejezéseket használt.

— Négy és félszázalékos lesz az új német belföldi kölcsön kamatozása. Zürichből jelentik: A Neue Züricher Zeitung értesülései szerint az új német belföldi kölcsön kibocsátási árfolyama előreláthatólag 98 és egyenyed százalék lesz, kamatozása 4 és fél százalék és időtartama 28 év.

— Miklós herceg világméretű repülőutja. Bucurestiből jelentik: Hír szerint Miklós herceg a május 10-i ünnepek után világméretű repülőutra akar indulni Zapan repülőparancsnok kíséretében.

— Felgyógyult Saljapin. Párizsból jelentik: A neuilly-i kórház kommunikéje szerint Saljapin állapotában fokozatos javulás állott be. A jelek szerint a beteg túl van a veszélyen.

— A Figaro főszerkesztője Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Ma reggel Bucurestibe érkezett Lucien Romier, a Le Figaro című lap igazgatója és Elena Vacarescu, Románia népszövetségi delegátusa. Az állomáson több barátjuk és a külügyminisztérium néhány kiküldöttje fogadta a vendégeket.

— Előfizetők figyelmébe! Felhívjuk előfizetőinket, hogy a májusi költőzködés folytán bekövetkező cím- és lakásváltozásukat kiadói hivatalunkkal idejekorán közöljék, nehogy a lap pontos kézbesítése fennakadást szenvedjen.

Akinek a gyomra fáj, béimulódása megrekedt, vagy hólyagbántalmai vannak, igyon természetes

„Bixádi” víz

Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható. Cluj-i leirakat: Calea Regele Ferdinand.

Az osztrák ipari szövetség tervezetét dolgozt ki a kényszerkartellek ügyében. Bécsből jelentik: Az osztrák ipari szövetség tervezetét dolgozt ki a kényszerkartellek és az ipari zárlat ügyében. A tervezet szerint egyes ipari csoportokon belül többségi határozatok kisebbségeket is kényszerítő szabályokká emelhetők. Lehetségessé kell tenni továbbá azt is, hogy a kartellen kivülről megakadályoztassanak a kartellmegállapodások megzavarásában. Ez utóbbi elgondolás keresztülvittele az ipari zárlattal egyértelmű lenne.

A Consum új száma gazdag tartalommal jelent meg. Részletesen ismerteti a Consum most megjelent legújabb száma az új ipartörvénytervezetet és megállapítja, hogy az irányított ipari termelés bevezetését készíti elő a kereskedelmi és iparügyi minisztérium tervezete. A legaktuálisabb gazdasági eseményekről a következő főbb cikkekben számol be a Consum új száma: Jelentős módosításokkal a március 10-i külkereskedelmi rezsim marad érvényben. Fémillióard lej agrárhitelt bocsát a mezőgazdaság rendelkezésére a Jegybank, Az állam régi adósságainak nagy részét kompenzációs uton rendezi a pénzügyminisztérium, Az új román német kereskedelmi egyezmény messzenő vámkedvezményeket ad a Németországból importált textil-, vas- és vegyipari árukra. Részletes táblázatban ismerteti a Consum a konverziós adókat által május 15-én fizetendő második konverziós részletet. Fizetési képességek, Új cégek és cégváltozások, Közszállítások és árlejtések első forrásból olvashatók a Consumban.

A huzás már 1935 május 12-én Clujon

Nyeremények:
Főnyeremény 250.000 1 nyeremény 50.000,
2 nyeremény 25.000,
4 nyeremény 10.000 lei stb.

A nyeremények kifizetését garantálja:
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ

UJ KELET Legújabb hírek

Hétórás minisztertanács október 15-ig terjedő munkaprogramot dolgozott ki a kormány számára

Ismét sor kerül a tartományi fővárosokban tartandó minisztertanácsokra. Helyszínen likvidálják az agrárreform elintézetlen kérdéseit

Bucuresti, május 6. Ma délelőtti fél 10 órakor a miniszterelnökségen Tatarescu einöklete alatt minisztertanácsot tartott a kormány, amely délután 4 óráig tartott. Tatarescu felvázolta a kormány munkaprogramját, amit a törvényhozó testület rendes ülészakánának megnyitására fognak megvalósítani. A program végrehajtása érdekében a minisztertanács a következő határozatokat hozta:

Az összes minisztériumok szigorú ellenőrzést fognak gyakorolni a pénzügyminisztérium által elkészített normák szerint a költségvetés alkalmazását illetően, az összes közhatalokat arra készítve, hogy minél szigorúbb megtakarításokat eszközöljenek.

Az előbbi határozatok értelmében az összes megüresedett tisztviselői állásokat betöltetlenül hagyják.

Az állami apparátus egyszerűsítése és a közszolgálati ágak munkájának racionalizálása végett kiküldött miniszterközi bizottság újból megkezdte működését. A földművelésügyi minisztérium sürgetni fogja az agrárreform befejezésének munkálatait. E célból

Cunciov államtitkár a törvényes technikai bizottságokkal egyetemben ki fog szállni minden megyeszékhelyre,

hogy elvégezze a községi legelők kijelölését és elintézte a függőben maradt vitás ügyeket. E minisztérium rendelkezésére bocsátják a kataszteri munkálatok folytatásához szükséges anyagi fedezetet. Az igazságügyminisztérium megfelelő utasításokat fog adni a kisajátítási perek befejezésének megszüntetésére. A földművelésügyi minisztérium elkészítette tervezetét a gabonaművek értékesítésére vonatkozólag.

A gazdasági minisztériumok programja

A közmunkaügyi és közlekedésügyi minisztérium folytatni fogja elmúlt évben megkezdett aktivitását az utak kijavítását illetően. E munkában segítségére lesznek a megyei közigazgatási szervek.

Az ipar és kereskedelmi minisztérium a pénzügyminisztériummal egyetértésben elő fogja készíteni a kereskedelmi adósságok likvidálását célzó konvenciókat. A minisztertanács magáévá teszi a minisztérium programját az ország ércbányáinak, elsősorban az arany termelésének fejlesztését illetően. E minisztériumban felállított külön bizottság el fogja készíteni az általános gazdasági programot amelynek segítségével az összes ipari termékek árait csökkenteni lehet majd, elsősorban a mezőgazdaság számára szükséges cikkeket.

A munkaügyi minisztérium munkaadókából és munkásokból vegyes bizottságot küld ki, hogy a munkásoktól való befizetésére álló segély- és kulturintézmények helyzetét felvilágosítsa.

A közoktatásügyi minisztérium folytatni fogja a felsőfokú oktatásnak praktikus oktatásra való átalakításának előkészítését.

A kultuszminisztérium elkészíti a történelmi műemlékek gondozására alakult közintézményekre vonatkozó törvény végrehajtási utasításainak kidolgozását.

Tervezési intézetek a diákság számára

Az egészségügyi minisztérium az országfejlesztési kölcsönből folyósított összegek alapján egészségügyi befektetési programon dolgozik, ugyancsak megvalósítja a megyéktől és községektől átvett kórházak újraszerve-

vezését, valamint a társadalmi betegségek leküzdésének munkáját és önkéntes mentőszolgálat kiépítését.

A belügyminisztérium közigazgatási ellenőrzést fog megszervezni az adminisztratív reform törvényjavaslata alapján. Továbbá rendőr és csendőrszolgálatot állít fel, amelyek az összes csendőr és rendőrtiszteket le fogják vizsgáztatni. Megszervezi a saját jövedelemmel bíró községi legelők ellenőrző szervét.

Az igazságügyminisztérium sürögösen elkészíti a törvénykönyvek egységesítési munkálatait.

A közoktatásügyi, kultusz és belügyminisztériumból álló miniszteri bizottság programot készít az egyetemi ifjúság rendelkezésére bocsátandó nemzeti testnevelési intézetek felállítására.

Végül a minisztertanács elfogadta a miniszteri inspekciónak programját és a június hó folyamán tartandó minisztertanácsok tervezetét, amelyeket az összes tartományi fővárosokban fognak rendezni. Még a próbálta a mókok érdekében tett intézkedéseket és a Horia, Cloșca és Crisan forradalmának emlékére rendezendő ünnepségek programját.

Ujra Lerroux-t designálta miniszterelnökké Zamorra spanyol köztársasági elnök

MADRID, május 6. Az állandó spanyol kormányválság újabb fordulathoz érkezett. A kisebbségi Lerroux kormány lemondását, mely szombaton történt, Alcalá Zamorra köztársasági elnök nem fogadta el. Tegnap a köztársasági elnök ismét miniszterelnökké designálta Lerrouxot, a lemondott kormány elnökét, aki a megbízatást elfogadta.

A ROYAL-mozgásban szerdától nagy vigjáték-premier:

CHARLEY NÉNJE

Főszerepben: PAUL KEMP mint nőimitátor. Elsőrendű vigjáték, melyen nemcsak az előadás, hanem két nap mulva is kacagni fog.

A velencei értekezlet egyetlen pozitív eredménye: Magyarország résztvesz a dunai értekezleten

Altitólág kedvezően haladnak előre a velencei tárgyalások. Laval pénteken Varsóba, vasárnap Moszkvába érkezik

A bucuresti Balkán-értekezleten a kisállamok fegyverkezési egyenjoguságát is megtárgyalják

Róma, május 6. Velencében a kormányférfiúi eszmecserét tegnap is folytatták. Délben Suvich a Tavernában villásreggelit adott a vendég külügyminiszterek tiszteletére. A miniszterek délután megtekintették a Tizian-kiállítását s este a Danieli-szállóban banketten vettek részt. Hétfőn 10 órakor a miniszterek folytatták Velencében a kormányférfiúi eszmecserét. Beavatott körökből szerzett értesülések szerint a tárgyalások kedvezően haladnak előre. Remény van arra, hogy megtalálják a dunai értekezlet tanácskozásain is az együttműködés biztos alapjait.

Ugy vélik, hogy Magyarország jelenlétét a római konferencián biztosra lehet venni. Az összejövetel még alig érezhető eredményt produkált, mert a kezdetben felmerült nehézségeket még nem sikerült elsimitani.

Jólétesült körök szerint Olaszország, Ausztria és Magyarország a római konferencián teljes akciósabadságot tartanak fenn maguknak, mert a velencei értekezlet csak bizonyos pontokban keres megegyezési alapot.

Római jelentés szerint a velencei értekezlet résztvevői ma este elhagyják Velencét.

Laval vasárnap érkezik Moszkvába Genf, május 6. A csehszlovák-országi kül-

csönös segélynyújtási szerződés kötésére irányuló diplomáciai tárgyalások a befejezéshez közelednek. Ezzel kapcsolatban a moszkvai Tass távirat iroda azt jelenti, hogy Titulescu és Benes május 20-án az orosz fővárosba érkeznek, ahol három napot töltenek. Titulescu a látogatás alkalmával a kisállamokat képviseli.

Varsói jelentés szerint Laval francia külügyminiszter május 10-én délután 6 órakor érkezik a lengyel fővárosba. A pályaudvaron Beck külügyminiszter fogja fogadni, majd fogadást rendeznek tiszteletére. Másnap reggel Laval látogatást tesz a köztársasági elnökénél, majd a miniszterelnökénél, aki dezsőné ad tiszteletére. Délután Laval többekkel fog tanácskozni, majd dínér következik a francia nagykövetségen. A francia külügyminiszter vasárnap reggel 9.40 órakor utazik tovább Moszkvába.

Párizs, május 6. Demain tábornok, francia légügyi miniszter megcáfolta az Intransigeant azon híreit, hogy olasz-francia légügyi egyezményt kötöttek volna.

Varsói jelentés szerint a Gazeta Polska foglalkozik a francia-országi paktummal és a következőket írja: Megállapítjuk, hogy a paktum nem tartalmaz semmi új kötelezettséget Lengyelország számára. Nem változtat semmit a megemlékezési szerződés által szabályozott lengyel-szovjet kapcsolatokról. Az első tekintetre semmi sem változott. Laval közeli látogatása van hivatva világosságot deríteni erre a kérdésre.

A Balkán-szövetség konferenciája

Bucuresti, május 6. Titulescu hazaérkezett az országba. A határon Savel Radulescu fogadta. Sinaian kiszállt a külügyminiszter, aki még ma folytatja útját a fővárosba, ahol ma este már résztvesz Osusky párizsi csehszlovák követ tiszteletére rendezendő banketten. Tegnap Titulescu átutazóban Paul Boncourral egy órát a magyar fővárosban töltött. Egyik újságíró kérdésére a román külügyminiszter kijelentette, hogy a jövőt illetően optimista. Titulescu Bucurestiben folytatja a Balkán-konferencia előkészítő munkálatait.

Genfben úgy hírlik, hogy a Balkán-szövetség Bucurestiben tartandó konferenciáján a kisállamok s különösen Bulgária fegyverkezési egyenjogusági igényével is foglalkozni fognak.

A kommunisták térhódítása

Párizs, május 6. (Rador.) A tegnap a városi tanácsi választásokon a kormány összes tagjait újból megválasztották, Herriot kivételével, akinek pótválasztáson kell résztvennie

Ma reggelig a belügyminisztérium 750 községből kapott eredményeket, amelyeknek lakossága meghaladja az 5000-et. Ebbe nem számítják be a párizsi eredményeket. 374 községben véglegesek az eredmények, míg 376-ban pótválasztásra van szükség. Az eddigiekből kiténik, hogy a többséget 33 községben a disszidens kommunisták, 71 községben a szocialisták, 18-ban a francia szocialisták, köztársaságiak 18-ban, a radikálszocialisták 83-ban, a független radikálisok 28-ban, baloldali republikánusok 62-ben, népdemokraták 4-ben, köztársasági demokraták 61-ben, konzervatívok 6-ban, független szocialisták 1-ben és végül 5 községben a független listák.

Máskülönbben a szavazás a legnagyobb rendben folyt le. Párizs nem szavazott a kommunizmus mellett, de a kommunista párt bizonyos térhódításra tett szert a párizskörnyéki községekben.

A l'Ordre szerint Párizs híres vöröskörében a kommunisták aggodalmalkeltő sikert értek el.

A L'Humanité viszont meglepéssel fogadja az eredményeket. 100.000 szavazatunkkal — írja a lap — Párizs első pártja lettünk. A főváros környékén haladunk, több várost hódítottunk, egyet sem veszítettünk. A lap szerint a pótválasztáson az összes kommunisták a közös frontra fognak szavazni.

Agyonlőtte magát az oradeai városi villamosvasut igazgatója

Wawrek Kálmán dr megdöbbentő öngyilkossága.

Oradea, május 6. (Az Uj Kelet tud.) Oradea társadalmát megdöbbentő esemény foglalkoztatja. A Bulevardul Bucurestilor 1. sz. alatti villájában hétfőn este negyedétkor agyonlőtte magát dr Wawrek Kálmán, az oradeai városi villamosvasut igazgatója. Az öngyilkos közszerepben álló tagja volt az oradeai társaságnak és városzerte közmegebecsülésnek örvendett. Teljesen rendezett anyagi viszonyok között élő ember hirtelen állott, ami öngyilkosságát egyelőre érthetlenné teszi a külvilág számára.

Wawrek dr agglégény volt. Az öngyilkosság első impressziójának hatása alatt az a verzió terjedt el Oradeán, hogy érzelmi okok készítették öngyilkosságra a villamosművek igazgatóját. Másrészt nem tartják kizártnak, hogy kisebbségi mivolta miatt el kellett volna távoznia hivatalából és előlötti elkésredése indította a végzetes tett elkövetésére. Ezekre a kérdésekre mindenesetre választ fognak adni bucsulevelei és a vizsgálat, amely az öngyilkossággal kapcsolatosan már hétfőn este megindult.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó E. T. nyomása Cluj, Strada Baroa L. Pop 16. Telefon: 2-77.

CENZURAT

Taxa postală plătită în num. No. 224713/929.
10. Telefon: 2-77
Havonta 110, négyre 600, egészévföldre: Havonta félévre 12, egészévdetekéts díjszabás KELET az erdélydóság egyetlen pCikkünk utánnyoás rás megjelöléséve

A hallgatás konferenciája

A velencei magyetre odaérkezett uferenciájának nevez miniszter eszmecser részt találó, másrésztású, mert a rendkial konferenciák kvelencei konferencia hallgatás is beszédészed, amelyről hzöltek a világsajtó.

A velencei értekezletének elnevezéséki, hogy a tanácskuskok, főleg pedignizster, a legteljesetak és elzárkóztak a konferencia tanács

Ez a hallgatás m sok bbeszédűségneA csak hozzávető problémák, a szűksbőlkus szavakba bperspektivákat tár értenek a diplomacbelátható körén belnépelnek közeli sors államokban élő kise megvillantja készül

Hogy a hallgatás — Suvich szavaival kérdések merülhetezat világít rá a maAz első nyilatkozatgyminiszter tette. 2 paktummal kaposok Balkán-szövetség állszögezní és ezzel hkijelentést tette:

— Ha érdekeinket i. a dunai paktueurópai kisállamok) deut, ami szükséges

A másik nyilatko hasábjain látott nap hogy „Magyarorszá hogy a kisebbségi k teendő lépéseit nem keretében létrehoz megállapodások meg

Maga Kánya mag azt hangoztatja sz hogy Velencében k taktak meg, amelye ni lehet, hogy világ és a reális, nem pe tésének elősegítését.

Ezek a komplikált a hallgatás konfere cel értekezletet, de felvetése minden el szédesebbé teszi ezt

nyilatkozatal azt a teszik, hogy a dun harmóniájának létre fél részére elérkeze ben hajlandók áldo

Miután Franciaor antantot igyekszik cességokra, Olaszország s Ausztriá folyást a dunai palkönynyítése érdekében hogy a kölcsönös k

gyarországtól az ed tika utjáról való le belátható időn belül rekvészt, hogy a s

sérelmeit továbbra k középpontjába helye A Magyarországg igény teljesítése egy nai megegyezésnek Magyarország közö nek.

S hogy megoldás rüheteti sor, annak abban az intranzigen ebben a kérdésben n gyarországg tanusító

A mai konfliktál kai atmoszféra és áági és belső krízise tet, hogy ez az intra